

Mirgu Marg-

Rašo Kugis Mugis.

KARAS PASIBAIGĖ, ir Lietuviai įžengia į taikos gyvenimą. Įžengia be laisvės, pažaboti, svetimų vergijoje. Įžengia kaip auka raudonojo imperializmo klastos ir apgaulės. Lietuviai tai pirmas pavyzdys sulaužyto pirmutinio Atlanto Carterio posmo, kuriuo Maskva iškilmingai pasauliui priza-dėjo "neįsikišti žemių didinimo". Bet kas Maskvai iškilmingi prizadai?

RUSIJA niekad savo juodų plėmų nenusiplaus. Laisvas, demokratinis pasaulis niekada nepritars ką Rusija niekšiskai padarė.

Rusijos viduje taip pat žmonės ne amžinai vienos partijos diktatūroje ir jos policijos globoje gyvens. Bus permainų. Tokiu būdu, Lietuvis neprivalo vilties nustoti. Jei sąlygos jį verčia nenoromis imperializmui nusilenkti (kaip prisiėjo, ne amžinai, carų imperializmo priespaudoje buti) tai Lietuvis privalo po senovei buti tvirtas, ir lankštus. Svarbiausia, savo tautinį gajumą išlaikyti. Istorią Lietuviai stato sunkias pareigas, bet jis jas išlaikys, kaip išlaikė praityje.

IS UNRRA (United Nations Relief and Rehabilitation) susirinkimo Londone patiriame kad pabėgėlių Lietuvių, Latvių ir Estų Vokietijoje oficialiai priskaitoma tik 75,000, kas toli gražu nuo 300 ar 400 šimtų tukstančių vienu Lietuvių, apie kuriuos spaudoje dažnai kalbama. Gaila butų jeigu tik tiek tegalėjo nuo bolševikų pabėgti. Jei pabėgėlių skaičius nėra didelis, jų susėlimas turėtų buti Amerikos Lietuviams visai nesunki našta.

ZINIOS apie pabėgėlius rodo Lietuvius didelį kultūringumą ir mokėjimą dirbti. Tuo jie pasauliui įrodė dvasios galingumą su Vakarų civilizacija, nes Aziatiniams Rytams. Sako, Lietuviai pabėgėliai pristeigė mokyklų, kursų, organizacijų, komitetų, ir net laikraštį leidžia. Labiausia jiems galvą graužia neiškus rytojais. Visi jų laisakai reiškia tvirtą pasiryžimą negryžti Lietuvon, nes ten jų laukia diktatorinės policijos kulka.

Tą pripažino ir UNRRA konferencija, kurią komunistinės valstybės spiria nebeduoti pašalpos nenorintiems "namon" gryžti.

Gali buti, nuo Sausio 1946 metų ta pašalpa bus sulaukiyta. Čia turi rūpintis su pagalba ateiti Amerikos Lietuviai. Ar musų Fondas pasiruošęs gali-miems įvykiams?

Sakoma, B. A. L. Fondui šymet bus duota net \$600,000.

VIENAS budas šelpiti yra padėti Lietuviams pabėgėliams atvykti ir apsigyventi Amerikoje, Australijoje, Pietų Amerikoje, Kanadoje ir Pietų Afrikoje. Visi kas turi giminių pabėgėliuose privalo jiems pagelbėti.

Kitas budas yra prašyti Amerikos valdžios pildyti Prez. Roosevelto prizadą grąžinti Lietuvai nepriklausomybę, ir kad iš Lietuvos kaip ir iš kitų bolševikų okupuotų šalių būtų ištrauktos raudonosios armijos, kaip reikalauja karo pabaigimo tvarka.

KAI KURIE dalykai pas mus auga kaip grybai po lietaus.

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 34

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO AUGUST-RUGP. 24, 1945

(30-ti metai :: 30th year)

Gen. MacArthur Ineis Japonijon Rugpjūčio 28

LEND-LEASE VISAI SULAIKYTAS

Pasibaigus Amerikos karui su Japonais ir nereikalaujant daugiau jokios svetimšalies pagalbos kare, Amerikos valdžia paskelbė sulaiikymą teikimo kitoms šalims pagalbos maistu ir ginklais bei reikmenimis, ką per kelis metus Ameriką tiekė Rusijai, Britanijai, Kinijai ir kitoms.

Iki šiol Amerika išdavė 40 milijonų dolerių vertės militariškų reikmenų savo tautininkams.

Anglija jau bėdavoja kad netekus lend-lease jai bus sunku atsigausti ir nori paramos.

Ar sulaiikyta slaptas gyvenimas maisto i Rusiją?

BEVIN PRIEŠINASI SOVIETŲ ITAKAI EUROPOS ŠALYSE

Britų naujos darbo vyriausybės užsienio sekretorius Bevin atstovų rumuose Londone pareiškė kad Bulgarijos, Romėnijos ir Vengrijos dabartinės vyriausybės, esančios Sovietų įtakos sferoje, "neatsitovauja" jų šalių žmonių didumui, ir sako nepripažins bolševikų surengtais balsavimais išrinktos valdžios.

Tačiau, toliau kalbėdamas, apie Ispanijos vyriausybę, Bevin pasireiškė norįs matyti pamainą Ispanijos vyriausybėje. Ta pamaina, Bevin turi žinoti, pasidarytų tik tokia kokią gavo Bulgarija, Romėnija ir Vengrija, del kurių jis rodo nepasitenkinimo.

Toliau, Bevin atsisaukė i Lenkus, karius ir civilius, ragindamas juos gryžti i Lenkiją, nes esą Stalinas užtikrinęs jam jog ištrauksias sovietų kariuomenė iš Lenkijos, išskyrus "mažą skaičių" reikalingą palaiikymui komunikacijos su sovietų kariuomene Vokietijoje.

Amerikos vyriausybė irgi pareiškė nepatenkinimą prieš varžymą Bulgarijoje rinkimui, tačiau jeigu ir toliau Washingtonas ir Londonas tikės Stalino žodžiams, o užsimerks jo žveršikiams darbams bolševikų pavergtose šalyse, lai visai liaujasi apie pavergtų tautų likimą ir kalbėje.

Lietuvių Tėvai Pranciškonai, kurių du metai atgal buvo 3, dabar jau šeši (4 kunigai, 2 broliai) ir ruošiami dar 7 kandidatai. Tikrai — Izaokas gim-pabaigos taisyklės.

Prie Tėvų šymet įkurta ir Nekaltai Pradėtos šv. P. Marijos seselių vienuolyno misija. Tėvų Pranciškonų veikla, turbut, dar įsiamarkins kai iš Italijos ir Austrijos atvyks laukiami 35 kunigai. Nėra abejotimo, bus stiprios konkurencijos Tėvams Marijonams, kurie pirmieji Amerikoje įsikūrė.

NUSIŽEMINĘ JAPONAI PASIVEDA USA KONTROLEI ILGAM LAIKUI

Japonija, 70 milijonų gyventojų tauta, pasisokus nugalėti 135 milijonų Amerikos valstybę, visu nusižeminimu priims Amerikos paskirtą Japonijai valdytoją Gen. MacArthur, kuris su didele kariuomene, karo laivyno ir oro įiegomis in-eis i Japoniją ir i sostinę Tokyo padiktuoti Amerikos išlygas tai atkakliai tautai.

Šis MacArthur'o įžengimas i Japoniją bus ramus ir be karo, bet tai bus parodymas Japonams didelės USA galybės, kuriai jie turėjo sutikti nusilenkti arba buti sunaikinti.

Amerikiečiai išlips Japonijoje Rugp. 28, o Japonijos pasidavimo dokumentai bus pasirašyti ant kariško laivo Missouri, Rugp. 30, Tokyo uoste.

Amerikos karo įiegos tada permarsuos per sostinę.

Pirmi formalumai atlikti

Rugp. 19, Japonijos pasiuntiniai buvo atskridę i le šima salą, kur susitiko su Amerikos militariais atstovais pasirašymui pirmutinių karo nutraukimo formalumų ir priėmimui sąlygų kuriomis Amerikiečiai Japoniją užims.

JAPONIJOS karo laivynas taip sunaikintas kad 380 karo laivų teliko 57 įvairaus didumo laivai.

Iš State Departmento išėjo keli sekretoriaus padėjėjai, tarp jų Joseph Grew, pirmutinis padėjėjas. Jų vietas užima kiti, su žinia Prez. Trumano.

GEN. De Gaulle, Prancūzijos valdytojas, atvyko i Washingtoną pas Prezidentą Trumaną pasipažinimui ir prašymui pripažinti Prancūziją viena iš didžiųjų įiegų. De Gaulle pasiryžęs plačiau apsipažinti su Amerika.

Norėjo Išgauti Atomų Paslaptis

Šis vaizdas parodo tris Japonus mokslininkus kurie 1940 metais buvo nuvykę i Berkeley, Calif., ir stengėsi bergždžiai išgriebti iš Amerikiečių atomų paslaptis. Dešinėje, Amerikietis Dr. McMillan, California Universiteto fizicistas, parodoma duodas jiems tikras bet bevertės informacijas. Galutinai apie atomų reikšmę Japonai patyrė kai ant jų miestų nukrito atomiškos bombos. (Japonai užpuolė Pearl Harbor karo uostą Gruodžio 7, 1941.)

RUSAI UŽGROBINĖJA AZIJOS DALIS

Visur su Japonais karas baigėsi, tik bolševikai visokiomis priekabėmis tęsia užgrobinimą Mandžurijos ir Sakhalino. Rusų kurstomi taipgi veikia Kinijos komunistai, kurių veikimas trukdo baigti kariavimą.

Sovietų kareiviai parašutais nusileidę užėmė Kurilų grupėje salą, nors tam Prez. Truman priešinosi.

Pačioje Kinijoje Stalinas reikalavo praveisti rinkimus valdžios, bet Truman tą atmetė. Stalinas rūpinasi suardyti tvarką ir Kinijoje, kad ten galėtų bolševikai įsigriebti.

Jeigu Kinijos komunistai nebus suvaldyti ir jei Stalinas matys kad jis turi gana paramos suteikti komunistams jų siautime, Kinijoje gresia tęsimas revoliucijos.

Kinų komunistų vadas pareikalavo Kinijos valdytoją Gen. Čiang Kai-šeką daryti greitas permainas valdžioje, komunistų patenkinimui, kitaip jie tęs pilietinį karą.

Japonijoje susidarė naujas ministerių kabinetas su premjeru Princu Higašikuni priešakyje. Ta vyriausybė pasirašys taiką su Amerika ir pildys visus Japonijai uždėtus privalumus.

KONGRESAS, del karo staigaus pasibaigimo, susirinks anksčiau negu buvo nusitaręs. Manoma gryš i posėdžius po Darbo Šventės, vietoje Spalių mėnesio.

AUSTRIJA taip pat išdalinta zonomis ir ją valdys Amerikos, Prancūzų, Britų ir Rusų okupacinės kariuomenės. Sostinė Viena bus visų bendroje kontrolėje.

Aukštieji Japonijos Nukariavimo Vadai

Britų Admirolas Lordas Louis Mountbatten, kairėje, ir Generolas Douglas MacArthur parodoma kartu, kuomet Lordas Louis atvyko i Filipinų salas prieš tulą laiką aptarti galutiną Japonijos sutriuškinimą. Mountbatten vadovavo Pietrytinės Azijos vandenynų sričiai prieš Japonus.

CHURCHILL PRABILO PRIEŠ RUSUS

Winston Churchill, kalbėdamas atstovų Rumuose Londone, pareiškė kad dik-tatorinės komunistinės įiegos stengiasi užvaldyti Europą teroristiniais budais.

Jis ragina laikyti atomiškos bombos paslaptį Amerikos ir Anglijos žinioje ir neišduoti jokiai kitai valstybei.

Likęs laisvas nuo valdiškų pareigų, Churchill padarė stipriausią ataką visotį savo karjeroje prieš rytų Europoje įvedamas Sovietų Rusijos globojamas valdžias.

Jis taipgi pažymėjo kad atomiška bomba naudoti nusprendė Prez. Truman susitaręs su Churchilliu.

POTSDAME DAUG KAS LIKO NEIŠSPRĘSTA

Stalinas Viskam Trukdė Drew Pearson, komentuo-damas apie Potsdamo nutarimus, iškelia viešumon i dalykus kurie buvo iš pranešimų apiešiti bet išliko i viršų. Jie sukėlė daug ginčų tarp Trumano ir Stalino ir jie palikto neaptarti.

Prezidentas Truman pakėlė sumanymą ištraukti sąjungininkių — Amerikos, Sovietų ir Britų — kariuomenes iš Europos šalių, išskyrus Vokietiją. Kadangi tas lietė ištraukimą kariuomenių ir iš Graikijos, Trumano pasiulymą šaltai priėmė Churchill; bet Stalinas dar labiau tam siulymui pasi-priešino, nes tas reikšė ištraukimą armijų iš bolševikų okupuotų Europos šalių.

Trumano siulymas buvo ištraukti sąjungininkių kariuomenes iš buvusių Vokietijos satelečių kaip Rumanija, Bulgarija, Vengrija ir kitų, taipgi iš Jugoslavijos, Graikijos, ir iš tų sąjungininkių šalių kurios nenorėjo įsivelti i karą visai. Tas gal but apėmė ir Lietuvą su Latvija ir Estija.

Churchill, saugodamas bolševikų įsiveržimą Graikijon, atsisakė ištraukti Britų armiją iš Graikijos. Ten esą Britų

AMERIKOS Lenkai reikalauja kad Lenkijoje būtų praveista laisvi rinkimai, bolševikų kariuomenės ištraukus. Lenkai sako, jei Lenkijoje vyraus sovietai, Rusijos ribos plėsis daugiau. Statymas taikos ant pavergtų tautų vergijos, toliau Lenkai pareiškė, yra pavojingas biznis, ko turėsim apgalėti.

Iš Armijos bus paleidžiama kas mėnesį po 500,000 vyrų, greičiausia kaip galima. Kareiviams bus duodama po vilnonį ir po vatinių siūtą rubų, išeinant į tarnybos, jeigu norės, prie to bus duodama pora batų.

Amerikos B-29 bombierių veikime prieš Japoniją per metą laiko žuvo 3,000 lakunų ir prarasta 437 lėktuvų.

kariuomenės tiek daug kiek pirmiau turėjo Vokiečiai savo armijos. Britams tas reikalinga apsaugojimui i Dardanelių nuo patekimo Sovietams.

Stalinas atsisakė ištraukimą kariuomenių svarstyti, nes tas reikštų atėmimą iš bolševikų kontrolės dabar jų okupuotų šalių. Ar Amerika pagaliau galės priversti Rusiją ištraukti raudonąją armiją iš tų šalių, kaip jų gyventojai reikalauja, įrodydami bolševikų su jais žiaurų apsiėjimą?

Suomijos valdžią pripažinti, sakoma, Truman sutiko. Kilus Bulgarijos klausimui, Stalinas norėjęs įrodyti buk ten jau įvesta demokratinė tvarka ir tuoj busią praveisti laisvi rinkimai. Truman išsitraukė laisškę i pasakes, "Ar tikrai taip?" Tas laiškas buvo pareiškimas Bulgarij liaudies partijos kabineto nario, kuris įrodė kad dabartinėje bolševikų valdomoje Bulgarijoje jokių demokratiškų rinkimų praveisti nebus galima. Stalinas buvo nutildytas. Bet sekančią dieną tas liaudies narys buvo i Bulgarij kabineto išmestas, Stalino įsakymu, ir Bulgarijos reikalas paliktas penkių užsienio reikalų ministrų konferencijai kuri prasidės Rugšėjo 1.

Daugelio valstybių klausimai sukėlė ginčų ir buvo paliktai nebaigti. Truman, reiškia, turėjo Stalinui nusileisti.

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

DARBAI

Apie milijonas darbininkų visoje šalyje liko laikinai be darbo, karui staiga pasibaigus. Tuo tarpu visos išdirbystės skubiai persikeičia i taikos reikmenų gamybą.

Tie darbininkai neteko darbų i savaite laiko kaip tik valdžia sulaiikė užsaky-mus karo reikmenų.

Kasdien armija vyrų ir moterų, paleistų iš karo išdirbystių, didėja.

Prasidėjo didelė darbininkų migracija i paskiras šalies dalis: gryžimas i savo senus lizdus, i ukės ir kitur. Bet ne visi atvyksieji i miestus dirbti gryš savo senas gyvenamas vietas.

Amerikos išdirbėjų sąjungos prezidentas praneša bedarbės laikotarpis bus trumpas.

Valdžiai paliausavus darbų ir algų kontrolę, unijos pradėjo kelti reikalavimus duoti darbininkams daugiau mokes ties ten kur dar dirbama.

Žmonėms reikmenų dirbimui karo produkcijos tar-yba paliausavo daug plieno, vario ir alumino.

Pennsylvania geležinkelis paleis iš darbų gryžti atgal i Meksiką 9,000 Meksikos paprastų darbininkų, kurie buvo čia atvežti palengvinimui darbo įiegų trukumo karo metu.

Europai reikalinga šiai žiemai 500,000,000 tonų anglies, kitaip negalės veikti atgyjančios industrijos ir žmonėms truks kuro.

Amerikos industrijos pasiryžusios padidinti gamybą apie 40 nuoš. virš 1939 metų gamybos. To mano atsiekti vienu metų bėgyje.

Numatyta visoje šalyje darbų del 54,000,000 darbininkų.

Namų statyba šalyje pasšoks kaip tik galima bus gauti reikalingas medžiagas statybai. Sekančių dešimties metų bėgyje numatyta pastatyti tarp 10 ir 15 milijonų gyvenamų namų.

Iš valdžios biurų Washingtone palengva pradeda-mi paleisti tukstantiai tarnautojų, kurie buvo reikalingi sąryšyje su karu. Šalies sostinė vėl sumažės gyventojų skaičium.

Texas valstijoje susimušus ore B-29 lėktuvams užmušta 18 karių.

Iš Paryžiaus skelbia kad Prancūzijoje esančius 200,000 pabėgėlių, tarp kurių yra Rusų, Jugoslavų, Italų, Graikų ir Pabaltijo kraštų žmonių, bus bandoma grąžinti i jų tėvynes.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

DAUG PALEISTA IS DARBU

Pittsburgho srityje, pasibaigus karo darbams, apie 30,000 darbininkų liko be darbo ir turi jieskinti sau užsiėmimų kitur bėgyje sekančio mėnesio. Valdžios darbininkų samdy-mo biuras tikrina jie gaus dar-bus, tik jau negaus tiek mo-kėti kiek gavo karo metu. Nekurius plieno dirbtuvės jau pradėjo didinti darbus reikalingus taikos laikams, ir iš jų darbininkai užsiėmimų pa-lie. Kurių plieno dirbtuvių dar-bai buvo sulaukyti, jos pradė-jusios dirbti vėl paėmė darbi-ninkus atgal.

Iš daugelio darbų paleidžia-ma moterys darbininkės, ku-rius buvo paimtos į vyrų vie-tas. Taip jau paleista apie 4 tukstančiai moterų. Moteriški darbai tačiau pasiliks po se-novei moterims.

Valstija Rupinasi Nau-jų Industrijų Pri-traukimu

HARRISBURG. — Pennsylvanija pradėjo labiau susiru-pinti patraukti į savo miestus daugiau įvairių industrijų ir tuomi pakelti valstiją.

Gubernatorius Martin įsakė tam tikriems valstijos valdininkams padaryti palyginimus šios valstijos taksų su kaimyninių valstijų taksais, kad su-taikant taksus įvairioms įmo-nėms galėtų patraukti tam tik-ras išdirbystes į šią valstiją, kuri iki šiolie čia nesirado.

Karui pasibaigus, šis tyri-nėjimas bus ypatingai pasku-bintas, ir visi valstijos depart-mentai rupinsis teikimu pagal-bos naujoms industrijoms įsi-kurti Pennsylvanijoje.

Paveizdam, Wilkes-Barre jau rengiama atidaryti avalų siu-vimo dirbtuvė, kurios centras randasi New Yorke. Ta dirbtuvė duos darbo del 500 dar-bininkų.

Valstija gauna leidimą ga-minti čia naują vabalų naikini-mo chemikalą, išrastą karo metu, kas taip reikalinga ap-ginti ukės ir sodus nuo naikinančių vablių.

Didins dirbtuves

Jau apsiereiskia žingsniai į plėtimą išdirbysčių tų kompa-nijų kurios operuoja Pennsylvanijoje.

The Jones & Laughlin Steel Corp. praneša paskyrimą 12 milijonų dolarių plėtimo savo dirbtuvių programą Aliquippa mieste. Tas plėtimo darbas užims visą metų laiką.

Reading, Carpenter Steel Co. planuoja taip pat tuoj di-dinti savo dabartines dirbtu-ves.

Taip pat kitos kompanijos pasiryžusios tuojau pradėti di-dinimosi darbus, ir savo nau-jai išplėstose dirbtuvėse turės daugiau darbų.

MAINERIAI TARSIS ISKIKRAUSTYTI

Trijų Pennsylvanijos angliakasių kaimų darbininkai ruo-šiasi apleisti tuos kaimus, da-bar kada darbininkų suvaržy-mas paliosuotas, ir vykti į ki-tas kasyklų sritis gyventi ir dirbti. Tai yra Elk apskrities Force, Byrnedale ir Hollywood kaimų darbininkai.

Jų kaimų angliakasiai strei-kuoja jau kelinta savaitę, rei-kalaudami pagerinimo jų kai-mų gyvenimo sąlygų, įvedimo sanitariškų prietaisų, bėgančio vandens, ir sveikatos priežiū-ros. Kompanija atsisako pil-dyti tuos reikalavimus. Sako, ta kompanija nepajiegia tokių pagerinimų įvesti, ji atsidurus receivierių rankose (bankrote).

PHILADELPHIA

GAUNA UZSAKYMŲ

Andai kai buvo patalpinta Dirvoje ir kituose laikraščiuo-se žinutė kad pas musų vien-tautį Kr. Žemaitį (1201 Green st., Phila, 23) galima gauti Pulk. Petručio knygu "Lithu-ania Under the Sickle and Hammer", tos knygos isigiji-mu pasidomėjo ne tik vietiniai bet net iš toliau atsišau-kę reikalaujant tos knygos.

Kr. Žemaitis gavo laiška su pinigais nuo Kun. Vinco Sla-vino, iš War, West Va., kuris užsisakė sau tą knygą, pažy-mėdamas jeigu ji bus atitin-kama jis pasirupins daugiau jos parsitraukti ir išplatins tarp Amerikiečių, pasitarnau-jant Lietuvai.

MIRĖ. Rugp. 12, pasimirė šaunus senas viengentis, Jonas Cerankovskis. Jis palaidotas po pamaldų Šv. Vaitiekaus bažny-čioje, Rugp. 18, Holy Redeemer kapinėse.

Velionis gyveno 3045 Bal-grade st. Paėjo iš Vilnijos Lietuviškai kalbančių ukini-kų; jo žmona, (a. a. Joana Lu-kievskaitė, mirus 1930 m.) bu-vo Lietuviškų bajorų kilmės.

Velionis Amerikoje išgyve-no apie 50 metų. Paliko ketu-ris sunus: Antaną, Stasį, Joną ir Leoną; jie visi yra šau-nūs ir pavyzdingi vyrai.

ŽUVO. Rugp. 12, Toledo, Ohio, gyvenus filosofijos dak-tarė, Marija Rosinskienė, 38 m., tragingai žuvo kelinės ne-laimėje. Ji buvo bendra savi-ninkė ir veikli narė Lenkų di-džiulio savitraščio, Ameryka Echo, kuriame sulg jos pa-gėdavimo visuomet buvo pa-kankamai vietos Lietuvų ir Lietuvos reikalams ginti raš-tams, jei tik buvo kam rašyti. Tat jos nelikus, reikia tar-ti: Ilsekis ramybėje...

K. V.

GRYZTA I UKES

Farmeriai Pennsylvanijoje, del karo pasibaigimo, dar lai-ku sulauks sau pagalbos, ypač bulbekasiui, nes iš kariuome-nės šį rudenį bus paleista apie 200,000 kariuvių ukų darbi-ninkų. Ukės šių metų derlių galės surinkti su mažiau ru-pesčio kas pagelbės laukus ap-dirbti. Valdžia buvo susirupi-nus ir įvairiais būdais ragino moteris ir mokyklų jaunimą vykti į ukės dirbti vasaros bė-giu.

SUVALGYTA DAUG AISKRYMO

Nežiurint visų trukumų ir karo meto suvaržymų, Pennsylvanijos gyventojams 1944 me-tais aiskrymo išpuolė po apie penkis galionus aiskrymo.

1944 metais šioje valstijoje aiskrymo buvo padaryta 49 1/2 milijonus galionų.

1944 metais šioje valstijoje buvo pagaminta 11,704,000 svarų sviesto. Visokių surių buvo pagaminta 3,100,000 sv.

U. S. Kariams Leido Draugauti su Vokietaitėmis

Šiame vaizde parodoma Amerikos karių draugavimas su Vokietaitėmis Berlio parke. Pirmo buvo griežtai uždraus-ta kariams susijoti su Vokietiais, bet patirta-ka-das drau-dimas yra keistas ir neįvykdomas. Bolševikai savo užimtos dalyse tuojau ima net savo propagandą varyti, o Amerikie-čiai buvo laikomi ly- kokie pikti žmonės, kuriems po bausme buvo uždrausta su okupuotais žmonėmis kalbėti.

BALF TARNAUTOJU PERMAINOS

Prof. K. Pakštas nuo š. m. Rugpjūčio 1 d. yra pasitrau-kęs iš Bendro Amerikos Lietu-vių Fondo įstaigos ir nuo tos dienos neturi nieko bendro su BALT administracijos reika-lais.

Kun. Dr. J. B. Končius, BALT Pirm.

BUENOS AIRES, ARGENTINA

LANKESI KUN. J. JANČIUS

Šių metų pradžioje Argenti-nos Lietuvų koloniją aplankė Kun. Jonas Jančius, Amerikos Marijonų vyresnysis-provincijo-las, dar jaunas, Suv. Valstijo-se gimęs, o Lietuvą tik aplan-kęs, kaip jis sakosi, Lietuvos. Tačiau jis taip gražiai Lietu-viškai kalba ir taip patriotiškai jaučia kad galėtų būti švie-siu pavyzdžiu visiems užsienio Lietuviams. Jo atsilankymas Buenos Aires Lietuviams paliko gražų gaivinantį atsimini-mą.

Kaip tokiame didžiam patri-otui, Kun. J. Jančiui, pagerbti, tai ir iniciatyvos ėmėsi mu-sų patriotinė kolonijai dau-giausia nusipelnęs organas, Šv. Cecilijos Choras, muziko kom-pozitoriaus V. Rymavičiaus va-dovaujamas. Pagerbtuvėse da-lyvavo virš 100 žymiausių ko-lonijos patriotų, jų tarpe Aušros Vartų parapijos klebonas Kun. Vengras, Kun. Vitkus, rašytojas K. Čibiras, Lietuvai išlaisvinti Centro Argentinoje pirm. I. Padvalskis, Arg. Liet. Patriotų Klubo "Vilnius" pir-mininkas J. Gilvydis su žmo-na, žymus veikėjas ir spaudos darbininkas J. Nakutis su žmona ir kiti. Tame pobuvyje buvo pasakyta daug kalbų, ku-rius baigėsi Kun. Jančiaus kal-ba; svečias ragino savo tautie-čius, vaikų tėvus, kad jie ger-būt savo kalbą ir nepatingėtų savo vaikus išmokyti jos. Be-to plačiai papasakojo apie šiau-rės Amerikos Lietuvius gyveni-mą, ir jų kultūrinę, tautinę bei ekonominę pažangą. Choras meistriskai padainavo ke-lėtą dainų. Taip pat musų gar-susis solistas E. Orlovas padai-navo porą dainelių.

Jo išleistuvėse, kurias su-ruošė Aušros Vartų parapija, irgi dalyvavo didelis skaičius kaip katalikų taip tautininkų veikėjų. Kun. Jančius ilges-nesi savo kalboje pabrėžė kad jei esi tikras katalikas tai tu-ri būti tikras savo tautos patri-otas, nežiurint kuriam kra-me būtu gimęs ir augęs, nes savo tautybę gerbti ir ją sau-goti yra šventa pareiga. Šie žodžiai dalyvių buvo palydėti milžiniškomis ovacijomis.

J. Salunaitis.

Detroit, Mich., Naujienos

SVARBUS LVS SUSIRINKI-MAS

Sekmadienį, Rugpjūčio 19, šv. Antano parapijos mokyklo-je įvyko Lietuvai Vaduoti Sa-jungos 6-to skyriaus susirinki-mas.

Susirinkimas buvo skaitlin-gas ir svarbus. Jame dalyva-vo LVS Centro sekretorius K. S. Karpis, iš Clevelando, ir finansų sekretorius Juozas Kri-pas, iš Ann Arbor, Mich.

Svečias p. Karpis pasiži-ko LVS Centro valdybos užsi-brėžtus naujus darbus ir vi-sus ragino toliau dirbti sunkų bet labai reikalingą darbą — gelbėti Lietuvą ir jos išblaš-kytus žmones.

Skyriaus pramogų rengimo komisija pranešė kad yra pa-imta Birutės Daržas kitai 6-to skyriaus gegužinei, sekma-dienį, Rugpjūčio 23. Išrinkta ko-misija šiai gegužinei-piknikui padaryti pasekmingą, ją suda-ro šie nariai: skyriaus vice pirmininkas Viktoras Petriks, Juozas Gužauskas ir Augustas Rinkunas. Gegužinėje pasiža-dėjo dirbti apie 10 skyriaus narių.

Išrinkta trys nariai, Helen Rauby, H. Kapturauskas ir A. Rinkunas susižinoti apie Lie-tuvos Nepriklausomybės pami-nėjimo rengimą.

Buvo pasiūlyta ir nutarta kviešti sekantį, šeštą LVS me-tinį 1946 seimą laikyti pas mus Detroito. Skyriaus valdyba pasiūys Centrui raštišką kvie-timą.

Išduotas galutinis raportas iš Liepos 1 d. įvykusio sky-riaus pikniko. Raporta patie-kė komisijos pirmininkas H. Kapturauskas. Raportas pri-mintas. Iš pikniko pelno, su kalbėtoju kelinės išlaidomis, centrui pasista \$232. Maža dalis pelno pasilaikyta skyriaus reikalams.

RADIO RTELIO SUSIRINIMAS

LVS skyriui užsibaigus, bu-vo atlaikytas trumpas Ameri-kos Lietuvų Balso radio stei-gėjų susirinkimas.

Kaip smagu kad tiek dau-gerų radio programą steigėjų jau yra įstoje ir daug pasiza-ža prisidėti. Ši Detroitiečių su-symamą remia patys musų žymiausi veikėjai ir biznieri-ai, iš kitų miestų, kaip Juozas J. Bachunas iš Sodas, Mich., Dir-vos redaktorius K. S. Karpis iš Clevelando, Juozas Kripas iš Ann Arbor, Mich.; taipgi vie-tiniai: Teisėjas J. P. Uvick, V. Petriks, Dr. Juozas Peters, Dr. Jonas Sims, Juozas Tamošiu-sas, Juozas Ambrose, Ona Kra-tavičienė, Marazas, Kulikaus-kas ir dagelis veikėjų bei biz-darbuoti.

Visus pradžiugino praneši-mai kad aukų radio valandai į trumpą laiką sudėta jau per penkis šimtus dolerių. Aukas sugabiausia renka Juozas Am-brose ir kiti ratelio nariai.

Detroito Lietuviai labai lau-kia Amerikos Lietuvų Balso radio pusvalandžio atidarymo ir niekas neatsisako nuo rėmi-mo šio prakilnaus ir kulturiš-ko darbo.

AKRON, OHIO

PIKNIKAS. SLA 198 ku-pa rengia pikniką sekma-dienį, Rugpjūčio-Sept. 2, savo seno-velei B. Versiacko sode, 956 South street, Akrono.

Kadangi karas pasibaigė, šis piknikas bus linksmas. Susi-rinkime visi pasilinksinti, užmirkim ašaras ir nesmagu-mus, ir kartu užbaigim vasa-rą, kuri tokia trumpa buvo.

Clevelandiečiai taip pat kvie-čiami atvažiuoti į šį pikniką, drauge pasidainuoti, pasiokti. Kviečia Komisija.

Paminklas Rooseveltui

Ruosiant statyti Prez. Roo-seveltui paminklą, poni Roo-seveltienė užkvietė Prez. Tru-man buti komiteto garbės pir-mininku.

Roosevelto paminklo komi-tetas svarstė išstatyti jam pa-minklą tokį kuris patarnautų žmonijos sveikatos studijai, ne šiaip kokią stovylą ar puošnų pastatą.

Žuvo Žymus Lakunas

Maj. Richard Ira Bong, 24 m. amžiaus lakunas, kuris Pa-cifico kare numušė net 40 Ja-ponų lėktuvų, pats suvo laike bandymų naujo lėktuvo, P-80, čia pat Amerikoje. Jis buvo priskirtas šiam darbui, kaip nepavojingam.

WATERBURY, CT.

LINKSMOS LVS SKYRIAUS VAISĖS

LVS 9 skyrius turėjo smagų privatišką suvažiavimą pas pp. Albina Kušlius, Winnamaug Rd., Watertown, Conn. Šis su-važiavimas buvo suruoštas tik-slu padėkoti ir pavažinti tuos visus kurie taip nuosirdžiai darbavosi ir pagelbėjo įvykdy-ti pasekmingai LVS skyriaus ir American Friends of Lith-uania pikniką Liepos 29 d.

Malonių pp. Kušlių pasitar-navimu jų ukėje, dalyviai bu-vo pavažinti skaniais pietais sode po medžiais, ir gavo pro-gros pasigerėti jų uke.

Svečiai pasisotinę pasakė įdomių kalbelių, iš visų nuo-monės buvo nukreiptos į tai kas atsitiks su mūsų tėvyne Lietuva, kaip mes galėtume prisidėti jiems pagelbėti; ko-del musų vadai nesusitaiko vie-tingai dirbti tėvynės labui?

I pastarajį klausimą lai mu-sų vadai atsako, nes tai jų smaili akstina! neprileidžia vi-suomeni vieningai darbuotis.

Toliau, po gražių kalbelių, visi dalyviai pasidžado pagel-bėti pasidarbuoti kitame pikni-ke, sekma-dienį, Rugpjūčio 16 d., Linden Parke, kurį rengia Lie-tuvių Vaidžos Butas ir LVS 9-tas skyrius, Linden Parke.

Nors šis LVS skyrius tik nuo Kovo mėnesio šymet pradėjo darbuotis, jis jau kelis šimtus dolerių pasiuntė į LVS centrą Lietuvos reikalams, rupinasi paremti spaudos reikalus, ir pasiryžęs toliau daugiau pasi-darbuoti.

Šiame išvažiavime dalyvavo sekantieji: pp. Albinas Kuš-liai, pp. Stanley Jeselinai, pp. Stanley Senkai, pp. Joseph Liu-nai, pp. Stanley Ramanauksai, pp. Joseph Mikėnai, pp. Leonas Pranskičiai, pp. Ant. Daug-skurdžiai, pp. George Adams, Dr. ir poni M. J. Colney, poni Anna Sabas, Frances Leadeka, Mary Krugeliene, Benny Sil-kauskas, Stephen Geonaitis, Charles Dapkus, pp. Petras Steponavičiai, Edward Kušlis, p-lės Julia Prašauskas, Patri-cia Prašauskas, Ursula Prašauskas, Joan Peterson, Lillian Kušlis, Alvera Kušlis.

LVS skyriaus ir American Friends of Lithuania valdybos dėkoja nuosirdžiai tiems vi-šiesiems kurie prisidėjo ir pagel-bėjo pikniko Liepos 29 d.

RENGIA DAR VIENĄ PIKNIKĄ

LVS 9-tas skyrius iš pikni-ko pelno nutarė padovanoti Lietuvos našlaičių reikalams per LVS savo pastarame susi-rinkime, ir ruošiasi prie kito didelio pikniko, kurį rengia iš-vien su Lietuvių Vaidžos Butu, sekma-dienį, Rugpjūčio 16, Linden Parke. Pikniko komiteto pir-mininku išrinktas Petras Ste-ponavičius.

Po susirinkimo, kuris įvyko LVS skyriaus pirmininko Jono Tareilos namuose, narius pa-vaikino poni Tarelienė ir jų dukrė, Helen.

Dr. M. J. Colney.

J. Zemantauskas Notaras "Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

MATALĖNAS Jurgis, mirė Liepos m., Girardville. Pa. BANIULIENĖ Anastazija, mi-rė Liepos 15, Chicagoj. (Va-balninkų par. Remeikių k.) Amerikoje išgyveno 32 m. NARTAVIČIUS Andrius, 51 metų, mirė Liepos m., Ma-hanoy City, Pa. ŠARYS Jonas, mirė Liepos m., Shenandoah, Pa. ČESKEVIČIUS Jurgis, mirė Liepos m., Tamaqua, Pa. ADOMAITIENĖ Izabelė, mirė Liepos m., Shenandoah, Pa. VASYLIUS Simanas, mirė 9 Liepos, Rockford, Ill. TAMOSIUNAS Pranas, 73 m., mirė Liepos 11 d., Seattle, Wash.

ARMALIS Povilas, 74 m., mi-rė Liepos 13, Stoughton, Mass. NAVICKIENĖ Mikalina, mirė Birž. 24, Philadelphia, Pa. BARTASIENĖ Paulina, mirė Liepos m., New Philadelphia, Pa.

DOVYDAITIS Aloizas, 42 m., mirė Geg. 29, Berisso, Ar-gentinoj. (šiaulių ap. Gruz-džių p. Aukštuolių k.) MELEIKA Feliksas, 47 metų, mirė Geg. 31, Rosario, Ar-gentinoj.

CERANKOVSKIS Jonas, seno amžiaus, mirė Rugp. 12 d., Philadelphia, Pa. (Paėjo iš Vilnijos.) Amerikoje išgyve-no per 50 metų.

MATULEVIČIUS Kazys, mirė Liepos 17, Chicagoje.

TUBUTIS Antanas, pusamžis, mirė Liepos 18, Chicagoje. (Raseinių ap. Tenėnų p. Jo-mantų k.)

PEČIULIENĖ Dora, mirė Lie-pos 18, Chicagoj.

KASPARAVIČIUS Aleksan-dras, pusamžis, mirė Liepos 9, Chicagoj. (Plungės par. Trinkių k.) Amerikoje išgy-veno 40 metų.

KAVALIAUSKAS Juozas, mi-rė Liepos 20, Chicagoj. (Jur-barko p. Keturių k.) Ameri-koje išgyveno 40 metų.)

STANKIENĖ Monika, pusam-žė, mirė Liepos 20, Chicagoj. Amerikoje išgyveno 44 m.

GRIGUTIS Antanas, pusamžis, mirė Liepos 23, Chicagoje. (Telšių ap. Brevikų k.) A-merikoje išgyveno 37 m.

JASILONIS Bolius, 62 metų, mirė Liepos 23, Chicagoje. (Panevėžio ap. Ramygalos p.) Amerikoje išgyveno 41 metus.

MISEIKIS Simonas, pusamžis, mirė Liepos 23, Chicagoje. (Raseinių ap. Eržvilko par. Butaičių k.) Amerikoje iš-gyveno 40 metų.

GALINIS Juozas, 45 m., mirė Geg. mėn., Rosario, Argen-tinoj.

JUSKAUSKAS Motiejus, mirė Liepos 3, New Haven, Conn. KLIMAVIČIUS Antanas, 80 m., mirė Liepos 3, Baltimo-re, Md.

STANKAITIS Vincas, mirė 14 Liepos, Philadelphia, Pa.

POŠKEVIČIUS Vincas, mirė 10 Liepos, Philadelphia, Pa.

CELEDIENĖ Placida, mirė 11 Liepos, Philadelphia, Pa.

JOVAIŠAS Antanas, mirė 10 Liepos, Cambridge, Mass.

POŠKIENĖ Emilija, 49 metų, mirė Liepos 17, So. Boston, Mass. (Kursėnų par.) Ame-rikoje išgyveno 34 metus.

DAPKUS Antanas, pusamžis, mirė Liepos 8, Chicagoje. (Raseinių ap. Juodkenių k.) Amerikoje išgyveno 45 m.

GRONSKIS Povilas, 31 metų, mirė Birž. 24, Chicagoj, kur buvo ir gimęs.

STANISLOVAITIENĖ Uršulė, senyvo amž., mirė Liepos 21, St. Charles, Ill. (Sėduvos p.) Amerikoje išgyveno 35 m.

JENIUNIENĖ Elena (Klimai-tė), pusamžė, mirė Liepos 21, Chicagoj. (Birštono par.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

LAGUNIENĖ Malvina, mirė 21 Liepos, Springfield, Ill.

Žinok Amerikos KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Angliškoje kalboje, su visais Amendmentais, 30 puslapių knygele, prisijusim vi-sai Donovanai tiems kurie užsirašys Lietuvius Naujienas dviem metams arba gaus du metinius skaitytojus ir prisūs \$2.00 su nurodymu kam Lietuvius Naujienas siuntinėti, mi-nimą knygele prisijusim jums visai Donovanai už pasidarbavimą.

LIETUVIŲ NAUJENOS 332 N. 6th St. Philadelphia 6 Pa.

Parsiduoda 2 Farmos

Sena 40 akrų farma, murinis 6 kamb. namas, elektra, 5 karvės, ar-kllys, tvartai ir įrankiai. Kita 24 akrų paukščių ir daržovių farma. Gražioji vietoj, prie gero kelio, 3 mailės nuo Caro miesto. Klauskit informacijų: (37)

J. DERMEITIS R. 3, Box 208 CARO, Mich.

Namas su Daržu

Kampinis 9 kamb. namas, su ekle-pu, toiletu; viršinė, tvartai, didelis sodas, darže yra bulvių ir kitokių daržovių, geras uogynas; miestelis ramus; daug vietos žuvinimui, me-džioklei; darbas kasyklose, Black Water Falls 13 mailių atstu. Kai-na \$2,000. Pardavimo priežastis li-ga šeimoje. Su namu eis rakandai ir įrenginiai. (3)

MIKE GRIGAS, Box 316 DAVIS, W. VA.

CEDAR POINT
on Lake Erie

A vacation here means increased ability to work for final Victory. Hotel Breakers with 1,000 outside rooms, moderate rates. Excellent meals. Relax on the world's finest, white sandy beach. All sports—tennis, golf, boating, fishing, etc. All amuse-ments. Dancing nightly.

Plan now to come to the Vacation Playground of the Great Lakes.

CEDAR POINT-on-Lake Erie SANDUSKY, OHIO
Open June 16 thru Labor Day

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų pa-tirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale viso-kios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniageisus (fare-monius).

ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6729

Tegul meilė Lietuvos

Dega mūsų širdyse!

Laisvę pažinę —

Jungo nevilksim!

Lietuvių Pabėgėlių Balsas

PARAMĄ EUROPON PATARIA SIŪSTI REIKMENIMIS, NE PINIGAIS

Šiomis dienomis Julius Smetona gavo iš vieno savo draugo Prancūzijoje laišką, kurs nušviečia eilę klausimų ir pateikia gana įdomių žinių. To laiško karakterynešnes vietas žemiau paduodame ištisai.

* * *

TEIRAUJASI APIE PREZIDENTO SMETONOS MIRTĮ

Štai jau šeši metai kaip likimas mus visus žiauriai blaško. Jusų kelionės eiga iki dabartinės vietos mums bendrais bruožais maždaug žinoma. Žinia apie Prezidento tragišką likimą mus pasiekė Lietuvoje per švedų radiją ir tą žinią tuojau pakartojo Vokiečių radijas bei spauda, pridėdami savo komentarus, kurie tačiau tikrą įvykio pobūdį taip ir paliko migloje, nes nebuvo galima atskirti kur baigiasi tiesa ir kur prasideda propagandinės tendencijos. Bet ir ligi šiol tuo klausimu nieko tikresnio nežinome, išskyrus tai kad buvo gaisras, kurio metu Prezidentas buvęs apnuodytas dujomis ir po to ligoninėje miręs. Gaisro priežastis buvo nurodyta „draugų“ ranka. Tai ir viskas.

Toji žinia buvo didelis smugis, ir daugelis net politinių priešių lygiai dalyvavo bendrame liudesyje. Iš viso, Prezidento Smetonos asmuo neilgai trukus po Lietuvos tragedijos pradžios daugelio buvo pradėtas kitaip vertinti negu anksčiau. Ne be to, žinoma, kad tam tikras neigimas buvusios politikos pasiliko. Bet dabar jau maža beturi prasmės kelti ginčus dėl to kas buvo, kada nėra nieko arba, tikriau pasakius, yra didelė nelaimė ir iš jos išeitis tebėra tūštose miglose. Skaudus smugis buvo tas nelaimingas įvykis beveik visiems tautiečiams, tat suprantama kad jis tuo skaudesnis buvo artimesiems. Bet laikas bėga ir, tikimasi, vėliau su ta tikimybe apsiprasti.

BOLŠEVIKŲ KALEJIMUOSE IR VOKIEČIŲ OKUPACIJOJE

Mano šešių metų istorija, trumpai imant, tokia. Jau Liepos 17 d. tų pačių metų kai visa tai prasidėjo (apie mėnesį nuo bolševikų įsiveržimo Lietuvon—Red.), tapau pakviestas į Lukiškių „viešbutį“ (kalėjimą—Red.) Vilniuje, iš kur po keturių mėnesių vėl atsiduriau Micevičiaus gatvėje (Kauno kalėjime—Red.), kur ir pasilikau iki kitų metų Birželio 23 dienos. Tą dieną mūsų „viešbučio“ personalas šoko įešiotis užsiėmimo kitur, ir tai sudarė progos persikelti į privatų, savą butą... (Kas skaitė Pulk. Petruičio „Kaip Jie Mus Sušaudė“, Lietuvai Vaduoti Sąjungos Anglų kalba išleista „Lithuania Under the Sickle and Hammer“, tas atsimena kad, Pulk. Petruičio pasakojimu, Vokiečiams puolus, enkavedistai taip skubėjo kad iš Kauno kalėjimo Rusijos gilumon išvežti jie teistengę dalį kalinių. Kita dalis taip ir liko uždaryti kalėjime, iš kur juos paleido Kauną užėmę Vokiečiai. Šio laiško autorius, matyt, buvo vienas iš jų.—Red.).

Kadangi buvau skaitęs „Mein Kampf“ tai nesugundžiau bendradarbiavimo su rudašiais šeimininkais perspektyvomis ir laikiausi nuostoliai: įsirašiau į teismo kandidatus, kelis mėnesius ėjau teisėjo pareigas, o paskui išlaikęs egzaminus (kaip ir senais laikais), perėjau į advokaturą. Visa tai dėjosi šiauliuose. Po truputį tytomis judėjome, kai ką rašėme, kai ką kombinavome, bet esant tokiai dviprasmiškai padėčiai kokia buvo Lietuvoje, nedaug naudos iš jų kombinavimų: visus juos faktai perbraukė raudonu pieštuku kaip kokį nepriimtina projektą.

IS LIETUVOS Į ELZASĄ

Pernai Liepos pradžioje teko išvykti. Pavyko taip sukombinuoti kad nors ir skaitėms mobilizuoti priverstiniais darbais Vokietijon, buvom paskirti vykti į mūsų pačių pageidaujamą vietą — Elzasą (lašiniai padėjo). Į Elzasą norėjome vykti todėl kad ten tikėjome greičiausia pakliuti į vakarų sąjungininkų sferą. Atvykau su žmona ir broliu; drauge su mumis visą laiką buvo ir X su šeima. Elzase pavyko gauti visai neblogą paskyrimą į darbą, o su Elzasiečiais, kaip tik jie pajuto jog mes ne su Vokiečiais, tai visai gražiai sugyvenome, ir reikalai visai neblogai ėjo. Pagaliau, Lapkričio gale laimingai pro mus praėjo frontas ir mes tuo būdu, niekur nejudėdami, atsidūrėme Prancūzijoje (tai mes numatėme ir to tikėjome, išvykdami iš Lietuvos).

BOLŠEVIKAI TIESIA Į MUS SAVO RANKĄ

Tačiau š. m. Sausio mėnesio viduryje mus užklupo netikėtumas: visiems Lietuviams buvo tuojau įsakyta susirinkti ir vykti į tam tikras stovyklas, drauge su Rusijos piliečiais, gražinimo tikslu. Jokie aiškinimai nieko nepadėjo ir mes buvome atgabenti į Montpellier (pietų Prancūzijoje), kur ir ligi šiol teb esame. Ir tik po labai didelių pastangų mums pavyko gauti apsigyvenimo teisę Prancūzijoje ir iš stovyklos išsikirti. Paskui ir pati stovykla išsikėlė, ir dabar mes nei nežinome kur ji yra.

AKYS KRYPSTA Į AMERIKĄ

Situacija tačiau čia mums neaiški. Teisiškai tuo tarpu, atrodo, pavojaus nėra, bet nežinomas ateities pragyvenimo klausimas, o juk greit namo grįžti dar nebus galima. Darbo gauti svetimsiškai čia gana sunku, o jei ir galima tai tik primityviausias. Čia vėl bėda — imsis darbo, kaip, pavyzdžiui, garaže ar kokioje dirbtuvėje, tai per porą mėnesių paskutinis švarkas nu eis nuo pečių, o apie įsigyjimą naujo netenka nei svajoti. Pasiimti iš namų nedaug ką tegalėjome, o tie blaškymai vėl gi turto nedidina.

Šiaip-taip dar laikomės, bet kaip bus toliau, neaišku. Tat kyla klausimas: jeigu nėra perspektyvų greit grįžti namo, tai gal kaip nors persikrausčius ten pas jus, kur tiek daug tautiečių. Bet štai Pulk. K. Grinius rašo Z. kad nesą ko leisti į kokias nors svajones, nes ir ten negerai. (?!?! Sunku suprasti ką šitokių atsakymu turi galvoje Pulk. Grinius: juk net ir skurdžiausia padėtis Amerikoje yra šimteriopai geresnė negu ta kurią badauja, skurdą ir bolševikų nuolat tykomi mus nelaimingi tautiečiai gali tikėtis susikurti Europoje. Tat ne atkalbinėti juos nuo važinavimo į šią šalį, o dėti didžiausių pastangų kad jų kuodaugiausia čia atvažiuotų, yra mūsų švenčiausia pareiga.—Red.).

Be to, ir galimybės nusikraustyti yra labai komplikotos.

Prašymus dabar konsulatui jau priima, bet apstato tokiais formalumais kad nežinia gi ar galima juos kaip nors nugalėti. Tarp kitko, reikalauja įrodymų kad, nuvykęs į ten, turėsi iš ko gyventi, t. y. reikalauja ten esančių asmenų (giminių ar kt.) formalus raštiško užtikrinimo kad duos darbą ar paramą. Paskui reikalauja nurodyti ir ar yra užtikrinta keliavimo priemonė (kitaip sakant, parodyk ar turi laivakortę, ir tt. Iš to susidaro įspūdis jog į Ameriką patekti dabar būtų galima tik tuo atveju jei kas iš ten esančių imtųsi labai energingų priemonių.

Nei aš nei mano žmona nenorėtume keliauti taip toli nuo Lietuvos, bet teiravausi apie galimumus vien todėl kad kartais ima atrodyti kad visame Europos kontinente gali pasidaryti perankšta. Tuo tarpu didelio pavojaus dar nėra, bet kas gi žino... Todel man būtų įdomu iš Paties patirti nuomonę — verta ar neverta dėti pastangų ta kryptimi?

APLANKO SENUS DRAUGUS

...Buvom mes čia dabar neseniai ties Nica pas K. ir J. M., kurie ten turi nuosavus namus, daržininkauja ir iš to gyvena, net ir gana neblogai. J. M. gerokai sublogęs, kiek senstelijęs, bet dar atrodo gana neblogai ir energingai daržininkauja, sakydamas kad tuo tarpu nieko išmintingesnio negalima veikti (J. M. yra vienas žymesniųjų Lietuvos rašytojų.—Red.). Jo žmona irgi energingai realizuoja jo užaugintus vaisius ir taip žmonės verčiasi. Labai gražiose vietose tos jų sodybos.

NESIŪSKIT Į EUROPA PINIGŲ, O TIK DAIKTUS

Mes ten tarp ko kita kalbėjome apie geradarius Amerikiečius, kurie giminiams ir pažystamiems atsiunčia paramos, ir konstatavome kad kai kurie daro klaidą siųsdami pinigus. Už dolerį čia išmoka 50 frankų, o tai yra labai menkas pinigas, turint galvoje kad kojinių pora kaštuoja apie 1,000—1,200 frankų; metras suknelės medžiagos apie 800 fr. (oficiali kaina) ir tt. Daug išmintingiau daro tie kurie siunčia vaidinamus standartinius siuntinius. Už porą dolerių ateina tokie dalykai kurių net už kelis tukstančius frankų čia nenupirksi. Jei kam kartais kuris dalykas iš standartinio siuntinio turinio ir nereikalingas tai savo vertės tas dalykas vistiek nenustojia. Tą dalyką turėtumėte per spaudą visiems išaiškinti. Jei jau norite ką šelpti tai šelpkite tik natūra: ir patiems šelpjams bus pigiau, ir šelpiamiesiems šimteriopai naudingiau.

Viso gero R. L.

NEJAUGI TAI REIŠKIA ALYVOS ŠAKELĘ KOMUNISTAMS?

NEGALIMA SUDERINTI KRIKŠČIONBŲ SU KOMUNIZMU

K. V. Reičiūnas Draugo Rugpjūčio 13 d. numeryje parašė straipsnį, kuriame nagrinėja Katalikų Bažnyčios mokslo ir komunizmo panašumus bei skirtumus. Teisingai charakterizavęs katalikiškąją doktriną idealistine, o komunistikąją — materialistine, jis lo-giškai pabrėžia kad „tarp šių dviejų doktrinų negali būti jokio susitaikymo“.

Paskaitęs tokią gražią įžangą, žmogus lauki kad tolesnis straipsnio dėstymas vystys tą aukščiausiai pareikštą principinę idėją, pagal kurią neišvengiamai išplaukia kad katalikybė arba, plačiau, krikščionybė ir komunizmas negali gyvuoti vienas greta kito šiame pasaulyje.

Ir vis dėlto kai kur galima susitarti su Markso vaikais... Tokios viltys, deja, yra didelis apsirinkimas: likusi straipsnio dalis didžia dalimi pašvęsta panašumams tarp katalikybės ir komunizmo surasti. Tenka tiesiog aiškinti kai po pareiškimu kad „tarp šių dviejų doktrinų negali būti jokio susitaikymo“, K. V. Reičiūnas išrikuoja: „Priešingai, struktūrinėje reformoje (kas tai per įdomus paukštis?) mes galime rasti būdų susitarti su Markso vaikais“.

Po šio atradimo autorius mėgina pateikti pagrindinius komunistinio kolektyvizmo ir krikščioniškojo individualizmo bruožus. Nurodęs kad komunizme pirmą vietą užima kolektyvas, kurs esąs visuma, kurioje paskiri asmenys, šeimos, tautos tesudarancios nykstant, pereinančias butybės, autorius išveda:

„Ši reforma (kolektyvizacija.—Red.) leidžia greitai kolektyvui praturtėti, o tuo tar-

pu liaudies vertę silpnėja, ji tampa be iniciatyvos, pasidaro vergiško darbo įrankiu“.

Galima numatyti ką šituo autorius norėjo pasakyti: ogi kad komunistinėje sistemoje, kolektyvizacijos obalsiu pasirodus, saujelė valdančiųjų visus turtus paima į savo rankas, o 99% visuomenės nežmoniška skursta ir badauja. Vietoje tokio paprasto konstatavimo autorius pateikia keliolika įmantriais išsireikšimais pagrįstų sakinių.

Lygiu būdu, kalbėdamas apie krikščioniškąjį individualizmą, užuot keleta žodžių pavaizdabes jo esmę — pagalbą žmoniškai asmenybei, jis nugarimsta į ilgoką pasakojimą. Dar gerai kad vis dėlto, susikaupęs, galų gale jis prieina išvados kad krikščioniškasis individualizmas yra pranašesnis už komunistinį kolektyvizmą.

Charakteringa betgi kad tuo kas eiliniam doram piliečiui yra savaime aišku, butent — kad krikščionybė stovi aukščiausiai komunizmo — katalikiškojo Draugo bendradarbis tik po ilgą išvedžiojimą įsitikino. Toliau, eiliniam doram piliečiui nei į galvą neateitų įieškoti susitarimo su komunistais, tuo tarpu katalikiškasis Draugas džiaugiasi tarytum padaręs kokį ypatingą atradimą kad „struktūrinėje reformoje mes galime rasti būdų susitarti su Markso vaikais“.

Komunizmo baisumas — praktiškame jo pritaikyme

Iš aukščiausiai minimo straipsnio matyti vis dėlto kad K. V. Reičiūnas yra daugokai skaitęs (jis žino daug faktų). Iš jo įrodinėjimo bei išvadų betgi aiškėja kad skaitymo gausumas toli gražu pralenkia galvojimo pamėgimą. Jei būtų buvę priešingai, t. y. jei minimas autorius būtų mažėliau skaitęs,

o daugėliau galvojęs, jis būtų lengvai pastebėjęs kad komunizmo baisumą ir nežmonišku-mą sudaro ne tiek teorija kiek jos praktinis pritaikymas gyvenime. Juk jei komunizmas yra grynas materializmas, t. y. teorija nepripažįstanti nei Dievo kaip aukščiausios butybės esimo, nei nemirtingos žmogaus sielos kaip nematerialinės žmogaus dalies egzistencijos, tai moralė kaip idealistinis mokslas tampa sunkiai ar visai nepagrindžiama. Iš čia komunistų šūkis: „Religija — tautos nuodai, dorovė — prietarai“.

Ir praktiškai jo pritaikymas: „Jei komunizmui reikalinga ir naudinga — žudyk, kankink, plėšk, niekink. Niekas tavęs už tai nenubaus, nes Dievas ir nemirtinga siela tėra apgavikų prasimanymas“.

Štai kodel Stalinas su puse milijono enkavedistų kolektyvo labai išmarino ir išžudė milijonus nekaltų žmonių, milijonus ištampė ir tebetampo koncentracijos stovyklose, kateljimuose ir ištėrimuose, o visuomenę — tą kolektyvo dalį — apipynė niekšišku šnipų tinklu, kurio nuodingų grių apnarplioti vaikai išduoda tėvus, artimieji — artimuosius, draugai — draugus. Štai koks yra praktiškas komunistinio kolektyvizmo pasireikšimas.

Tat ar nėra begėdiškas nusizėminimas mėginti išvesti paralelę tarp krikščionybės ir komunizmo ir vapsalioti kad kažin kokioje „struktūrinėje reformoje“ katalikai gali susitarti su Markso vaikais? Ir ar neskaudu katalikams kad tokie plepalai telpa katalikiškame Drauge?

Sekime krikščioniškos pasaulėžvalgos aiškinimo autoritetus

Katalikiškoji vyresnybė į tokius reiškinius turėtų atkreipti ypatingą dėmesio. Nes juk yra visai natūralu kad ne vienas, paskaitęs aukščiau minėtą Draugo straipsnį pasakys: „Jei jau katalikiškas Draugas sako kad su Markso vaikais kai kur galima susitarti tai gal tas komunizmas jau nėra toks blogas dalykas“.

Butų gera kad Draugo redaktorai, užuot talpinę tokius „šviečiamuosius“ raštus kaip K. V. Reičiūno straipsnis, atidžiau pastudijuotų Catholic Universe Bulletin, kuriam nuolat talpinamos ištraukos iš Vatikano organ Osservatore Ro-

mano ir kuriame didelio mokslo ir aukštos moralės vyrų stebėtinu aiškumu dėstoma krikščioniškoji pasaulėžvalga.

Julius Smetona.

•CHICAGOJE, namų nelaimė 1943 metais žuvo 1682 asmenys. 1944 metais — tik 582. Namuose žmonės užsimuša daugiausia puolimais.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGOS

FINANSINĖ ATSKAITA

Pajamos ir išlaidos nuo L. V. S. suorganizavimo dienos, Tabor Farm, Sodas, Mich., Birželio 7-8, 1941:

PAJAMOS:

1941 metais	\$2,708.34
1942 metais	1,521.85
1943 metais	6,691.05
1944 metais	9,466.74
1945 m. iki Birželio 30 d.	8,724.35
Viso	\$29,112.33

ISLAIDŲ:

Nuo Birželio 7, 1941, iki Birželio 30, 1945	27,441.71
Balansas išde liko	\$1,670.62

VISAS LVS TURTAS LIEPOS 1, 1945:

Pinigų banke	\$1,670.62
Knygų inventorių (vertė dolariais):	
„Timeless Lithuania“	1,200.00
„Lithuania Under the Sickle and Hammer“	7,640.00
Krutamų paveikslų filmos	301.72
Viso LVS turto turi	\$10,812.34

1944 METŲ ISLAIDŲ ATSKAITA:

LVS Administracijos ir raštinės išlaidos ir sekretoriaus alga	699.50
Seimas ir suvažiavimai-posėdžiai	1,387.40
Parama užsienyje	500.00
Peticijos Prez. Rooseveltui ir \$5,000,000 Karo Bonų vėjau išlaidos	665.56
LVS vėjau laišakai ir skelbimai	1,200.00
Kalbėtojams kelionių atlyginimai	1,083.12
Prez. Smetonos laidotuvių apeigų išlaidos, paveikslai, raštai apie Lietuvą ir tt.	259.58
Laidotuvių apeigų filma ir jos pagaminimas	301.72
Knygų išleidimo ir siuntinėjimo kaštai	3,744.47
Viso	\$9,841.35

1945 METŲ ISLAIDŲ ATSKAITA IKI BIRŽ. 30:

LVS Administracijos ir raštinės išlaidos ir sekretoriaus alga	\$ 699.50
Seimai ir suvažiavimai, spauda ir Amerikos Lietuvių Misijos delegacijų išlaidos Washington, San Francisco, etc.	8,356.98
Kelionių išlaidos prakalboms ir specialiais reikalais	955.70
B. K. Balučiai	500.00
Vainikai, gėlės ir tt. apvaikščiojimo dienomis	27.50
Knygų spauda, siuntinėjimas ir skelbimai	2,388.67
Viso	\$12,952.70

J. KRIPAS, LVS. Finansų Sekretorius.

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

KNYGA IŠLEISTA ANGLIŠKOJE KALBOJE

‘Kaip Jie Mus Sušaudė’ 1 knyga \$1

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

‘Timeless Lithuania’ \$3

(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiams)

Užsakymus siųskit cash pinigais arba čekiais, ir tuoj gausit savo knygas.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KAPPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

ATOMINĖ BOMBA, ATLANTO ČARTERIS IR KETURIOS LAISVĖS

Bolševikai mėgina apiplėsti Kiniją

GALIMA buvo numatyti kad bolševikai, su demokratų pagalba užgrobtą pusę Europos, prie progos atsituks į Aziją, kad ir ten kuodaugiausia prisipilėtų. Atominės bombos padrasinti ir jau ilgokai po to kai Japonijos laivynas bei aviacija buvo visiškai sunaikinti ir svarbiausios strateginės pozicijos (Iwo Jima ir Okinawa) dideliais gyvybės ir medžiagos nuostoliais užkariautos, raudonieji šoko plėškauti Azijoje.

Jų karo paskelbimo Japonijai negalima pavadinti karu, nes Japonija jau buvo Amerikos nugalėta. Ši jų žygi teisingiausia bus pavadinti bandymu pasipiešti Kinijos saskaiton. "Nenugalimoji raudonoji armija", kuri paskutiniu laiku tikrai pasirodė nenugalima moterų užpildinėje bei laikrodėlių iš civilinių gyventojų atiminėje, įsiveržė į Mandžuriją ir Koreją, kad šias ne Rusiskas teritorijas prijungtų prie Sovietų Sąjungos ir jas "stachanoviškai" apiplėstų. Tuo pačiu metu Kinijos šiaurės vakarų banditai, Maskvos aprupinti ginklais ir karo medžiaga, siekia paplėškauti pačioje Kinijoje. Japonams atsitraukiant iš Kinijos užimtų sričių, jie nori užimti Japonų paliekamas Kinijos teritorijas ir šituo aktu atsideria atvirame sukilime prieš Maršalo Šiang Kai-šeko vyriausybę, vieną ištikimiausių Amerikos sąjungininkių šio karo eigoje.

Čia betgi jie susiduria su pačiu Čiang Kai-šeku, kurs yra gerokai kitokioje padėtyje negu ištisa eilė Europos valstybių, kurias karo su Vokietija eigoje "išvadavimo" titulu pavergė bolševikai. Jis ne tik turi didoką kariuomenę, bet ir moralią Amerikos paramą, kurios ironingu supulimu neturėjo bolševikų užplustamos Europos valstybės.

Čiang Kai-šekas bolševikų-Kinų banditams jau pagrumojo botagu ir, be abejo, netrukus juos pradės tuo botagu sviesti. Nes juk bolševikai, kol nebus gerokai apkulti visur mėgins lysti. Kiek tas apkulimas betgi bus efektingas didžia dalimi jau priklauso nuo Amerikos: jei ji duos Čiang-Kai-šekui pakankamai ginklų jis Kinų komunistų banditus, aprūpinamus gal but Amerikos Rusijai suteiktais ginklais, bematant sudaro ir išvys Rusijos, jeigu ne — teks ilgiau pasitęsyti.

Viena betgi yra aišku: Kinijoje bolševikams nepasiseks plėškauti, kaip jiems sekėsi Europoje. Iš kitos pusės betgi, faktas lieka faktas kad Kinijos karas su Japonija pasibaigė, bet su Bolševikija vos tik prasidėjo. Ir, kaip jau sakėta, nuo Amerikos priklauso tą karą pakreipti bolševizmo naikino ar jo tolesnio plėtimo kryptimi.

Jei bolševikai turėtų atominę bombą....

Per Kinų banditus pradėjo ginklų karą su Čiang Kai-šeku, bolševikai lygia greta pradėjo ir propagandos karą prieš jį. Pasak jų, jei Čiang Kai-šek išvirtintų Kinijoje tai jis būtų pavojingas Anglijai ir Amerikai — mažiau už Japonus. Užtat reikią neduoti jam atsigausti, o toliau jį laikyti militariniai ir ekonominiai suvaržyta. Vėsdami šitokią liniją, raudonieji propagandistai, žinoma, nepripažįsta kad Čiang Kai-šeko pažabojimo titulu jie nori sukomunistinti Kiniją ir tuo ne tik Indijai, Indo-Kinijai, Sijamui, Malajams, bet ir išviso visam Azijos kontinentui palapsniui uždėti komunistišką jungą.

Kad tokios perspektyvos tiek Angliams, tiek Amerikiečiams yra žymiai nemalonesnės už kad ir stipriausią tautinę Kiniją, nesunku įžūrėti. Bet ar patys Anglai ir Amerikiečiai mokės šį kartą nebūti kantrių komunistinio vežimelio arkliai, kokiuo jie buvo Europoje, šiandien dar nežinia. Šiaip ar taip, atominės bombos buvimas Anglų-Saksų rankose yra geras botagas prieš bolševikus. Jei bolševikai tokią bombą turėtų jie, be abejo, ja nuolat grąsintų ir net nesivaržytų jos pavartoti. Tat jei vienas Japonijos bombardavimo atominė bomba argumentu buvo kad, jei Japonai būtų tokią bombą turėję jie būtų Amerikiečius bombardavę, tai be abejo yra visai natūralu bolševikams tokią bombą bent pagrąsinti. Moroline prasme tai būtų visai pateisinamas žygis: jis būtų nukreiptas prieš vienintelę iki šiol dar išlikusią terorą pagrįstą diktatūrą — komunizmą.

Bolševikai norėjo kad demokratijos diktatūros priešus baustų mirtimi

TUO tarpu betgi bolševikai, tarytum ta Lietuvių patarlėse minima raguotoji kiaulė, tariasi dar iki šiol tebegalį badyti visą pasaulį. Lenkijos, Jugoslavijos ir Čekoslovakijos komunistinių vyriausybių remiami, jie mėgino reikalauti kad UNRRA Europoje neteiktų pagalbos tiems pabėgėliams kurie nenori grįžti į savo tėvynes. Šitokiu žygiu jie norėjo pastatyti prieš-diktatūriniai nusistačiusius pabėgėlius į dilemą: arba mirk badu, arba grįžk į enkavedistų nagus. Atseit, **jie norėjo priversti demokratines valstybes bado mirtimi bausti tuos kurie nenori grįžti į bolševikų kalėjimus, koncentracijos stovyklas ar į enkavedistų kankinimo kambarius.**

Aiškūs dalykas kad šis arogantiškas ir šlykštus komunistų ir jų išverstikalių reikalavimas demokratiškai nusistačiusių UNRRA narių buvo vienbalsiai atmestas. Šis žygis mums Lietuviams yra reikšmingas dviem požiūriais: jis patvirtina kad pabėgėliai nebus varu grąžinami į bolševikų laikinai pagrobtais sritis ir kad jie toliau naudosis demokratiškai nusistačiusių United Nations (pirmoje eilėje Amerikos) moraline ir materialine parama. Kaip gera kad nors šitokios paguodos su-

TRUMAN'UI TEKO UŽBAIGTI

Prez. Roosevelt mirė neįvykde pasaulio taikos, kuriai jis taip pasimėjo paskelbdamas Atlanto Čarterį ir kitus gerus pasiryžimus.

Prez. Roosevelt mirė Balandžio 12, o Vokiečiai nugalėti pasidavė Gegužės 7 šių metų. Keturiems mėnesiams praėjus nuo jo mirties — Japonija pasidavė.

Roosevelt skelbė besąlyginį Vokiečių ir Japonų nugalėjimą.

silaukė bolševikiškojo vėžio iš savo tėvynių išvyti tėvynainiai!

Ar to pakaks bolševikams?

Kitas prieš bolševikus nukreiptas žingsnis buvo Jungtinių Valstybių nota, pereinusi savaitės pabaigoje įteikta komunistų sulipdytai Bulgarijos vyriausybei. Toje notoje iškeltas reikalavimas patikrinti ateinantį sekmdienį įvykstančių Bulgarijos rinkimų laisvę. Ta proga Valstybės Sekretorius Byrnes nurodė kad priešingu atveju Jungtinės Amerikos Valstybės nepasirašysiančios taikos sutarties su Bulgarija.

Bolševikai, mat, dabar ir Bulgarijoje mėgina suvaidinti tą pačią rinkiminę komedią kurią jie 1940 metais suvaidino Baltijos kraštuose. Jie Bulgarijoje sudarė vieną "tautos atstovų" (tikrovėje komunistų) sąrašą ir jau išanksto ragina visus balsuoti, grąsindami nebausojančius paskelbti tautos priešais. Gi "tautos priešų" likimas visiemis žinomas: jie esti arba tuojau sušaudomi, arba išlėto numiršta bolševikų kalėjimuose ar koncentracijos stovyklose.

Netenka betgi laukti kad tas Byrnes išpėjimas, jei už jo nieko kita nestovi, turėtų didesnės reikšmės. Labai ten svarbu bolševikams jei su Bulgarija nebus pasirašyta taikos sutartis! Jie sau toliau vykdys pranašųjų tautos įteigimų likidavimą nužudymų, kalinimų ir deportavimų keliu, kol Bulgarijoje visai neliks inteligentijos, o liaudis bus suvaryta į kolhozus bei apipinta NKVD tinklu.

Ar bus ryžtasi atominę energiją panaudoti galutinam teisingumo triumfui pasiekti?

Bolševikai, kaip įvykiai rodo, težino vieną argumentą — įiegą. Todel visu kitų priemonių prieš juos vartojimas yra bergėdžias dalykas. Gi įiegos pavartojimas piktui sutriuškinti ir teisingumui įgyvendinti ne tik yra pateisinamas, bet ir būtinas dalykas. Iš to išplaukia kad jei Atlanto Čarterio ir Keturių Laisvių įgyvendinimui tebetrukdo piktos įiegos jos turi būti gerųjų įiegu sunaikintos.

Atominė energija, pažabota karo pabaigoje, sutrumpino patį karą ir sutapė daug brangių gyvybių. Ar artimoje ateityje ji patarnaus Atlanto Čarterio nuostatai, nehyprokritiškam įgyvendinimui, ar ji patarnaus ir paskutiniui, šiandien tebegyvo, raudonojo teroro pašalinimui, tuo tarpu dar nežinia. Faktas gi lieka faktas kad, kaip atominės energijos dėka buvo suklupdyti Japonijos karo garbintojai lygiai taip pat tos pačios energijos dėka gali būti sunaikinti raudonieji engėjai. Ir kaip į padanges išlėkė Hirošima ir Nagasaki miestai, lygiai taip pat ir dulkes gali pavirsti ir didžiųjų nusikalčių — bolševikų — lizdai. Tikėkimės kad teisingumo sprendimas, kaip Damoklio kardas jau kaba ant bolševikų galvų.

TĖVYNĖ ŠAUKIA

Per platų lauką upė vingiuoja,
Ukanos veidą josios bučiuoja,
Riedančios bangos tartum dejuoja....
Tėvyne mano, mane šauki!

Priglausiu galvą tau prie krutinės —
Šventosios žemės, mano gimtinės —
Zydinčios meilės, tos pirmutinės
Tu pats gražiausias žiedas esi!

Nors ir erškėčiais takus išpintų,
Rankas ir kojas man surakintų,
Bet sielos mano nenuslopintų —
Gerbt ir mylėti ją amžinai.

Bučioju veidą tavo žaizdotą,
Likimo kanciai jau atiduotą,
Ir garbę tavo, taip nuteriotą —
Širdyje savo sunkiai nešu.

Upių motute, brangi Lietuva —
Su Nemunėliu, sraunia Dauguva —
Lai tavo vardas per amžius buva!....
Suklupai šiandien, kelsies rytą!

Kapsų Agnaua.

Rugp. 9, 1945, Detroit.

bet jis nesulaukė tų didelių momentų.

Tik vieną Italiją jis sulaukė pasiduodant, Rugsėjo 8, 1943 metais.

Roosevelt sutiko skirti pinigų ir išvystyti tą atominę bombą, bet ar ji veikė jis tos laimės patirti nesulaukė.

Roosevelt taip laikė slapta atominės bombos tyrinėjimus kad net nežinojo Kongreso finansų komisija, kuri skyrė bilijonus dolarių tiems darbams,

Skubina Taikos Darbų Planą Paruošimą

Kaip tik prasidėjo karo paliaubų derybos su Japonija, valdžia skubiai griebėsi baigti planus perkeitimui karo industrių ir taikos reikmenų gamyba. Prie darbo prisideda ir pats Prezidentas Truman.

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Isakyta pasiruošti gabenti sužeistus

Netrukus dešinėje pusėje iš miško pasirodė laukiamas antras batalionas. Tada mūsų vadas įsakė telefonininkui nukirpti Lenkų telefono laidus. Juos nukirpus, kuopų vadams įsakė pradėti Lenkų puolimą ir nurodė krypti. Turėjome pulti Lenkų divizijos štabo būstinę esančią Motiejūnų kaime. Kuopų vadai tuojau išskleidė kuopas grandinėmis.

— Šautuvus! — rankas! Pirmyn į Motiejūnų kaimą! — pasigirdo tylios vadų komandos.

— Puskarininkai! — įsako man kuopos vadas. — Tamsta leisk vieną sanitarą prie vieno burio, antrą prie antro, o pats pasilik kuopos viduryje, kad galėtum matyti visus kuopos sužeistuosius. Jūs tuoj gabenk į tvartomąjį punktą.

— Iš kur gauti vežimų, tamsta vade? — Kaimas turi daug vežimų, — buvo vado atsakymas.

Neturėjau jam ko atsakyti, tik galvojau kokiomis priemonėmis gabensiu sužeistuosius, nes kaimas buvo Lenkų pusėje ir, aišku, aš jo pasiekti negalėjau. Bet vistiek turėjau būti vado įsakymu patenkintas.

Lenkai, mūsų nepažinę, visai arti prisileio

Po kelių minučių priėjome arčiau prie Motiejūnų kaimo, tuo būdu priartėjome prie Lenkų štabo. Prisiartinus visai arti, Lenkų sargybinis mus pastebėjęs, pranešė į štabą jog ateinanti kaž kokia kariuomenė.

— Tai ateina musiečiai ir pagalbą. Žygiuosim į Ukmergę, — taręs Lenkų karininkas, iššėjęs iš štabo ir pažvelgęs mūsų pusėn. Tuo būdu nuramino sargybinių ir kitus.

Mes buvom gavę žinių kad Lenkai ruošiasi mus pulti. Jie buvo nusistatę pietus valgyti Ukmergėje, o vakariene Kaune. Mūsų vadų dėka jų planas laiku buvo sužinotas, ir mes, nelaukdami jų puolimo, patys pirmieji puolėme Lenkus. Todel tas Lenkų karininkas, istolo mus pamatęs, palaikė saviškiais ateinančiais ir pagalbą jiems.

Nusiraminus Lenkų karininkui ir sargybiniui, mes tiek arti prie jų prisilinkom kad net galėjome matyti kaip jie dėjo druską į valgio virimo katilą.

Bet neilgai jų ramybė truko. Mūsų batalionai, prisiartinę prie pat kaimo ir pildami pirmyn, atidarė šautuvų ugnį. Aš, kaip sanitarijos puskarininkis, su savo sanitaru likau ties kuopos viduriu iš užpakalio. Pradėjus Lenkams iš patrankų šaudyti į mūsų puolančius kareivius, jų ugnies buvom priversti sustoti ir palaukti kol šaudymas aprims ir sumažės.

Kulipkos švilpė vieno po kitos taip kad nei galvos negalėjome pakelti. Neilgai taip iškenčiau.

Sprogimas užmušė mano draugą ..

— Juozai! Bėkim pirmyn, gal išbėsim iš apšaudomos zonos, — tariau savo sanitarami. Jis pasiulė bėgti į mišką, kuris buvo nuo mūsų apie 200 metrų atstume.

Sutikau su jo pasiūlymu ir, Lenkų šūvių lydimi, pasileidom į mišką. Atbėgę į mišką pamatėm kad čia gali būti dar blogiau, nes dauguma sviedinių kaip tik krito miške, ir jų nuskintos medžių šakos glėbiais krito ant mūsų. Gailėjauosi paklausęs sanitaro ir kad nebėgau pirmyn į Širvintą, bet jau buvo pervėlu.

Po kurio laiko pamatėm nuo Širvintų iš mūsų lauko bėgant tris Lenkų kareivius ir pamaniau jog tie vyrukai tikrai papulsią musiečiams ir rankas, kurie buvo pasilikę saugoti kelio.

Lenkų artilerija paleido dar smarkesnę ugnį. Sviediniai vienas po kito krito į mišką. Mano draugas nerimaudamas bėgiojo iš vienos vietos į kitą.

— Jei busim kartu tai abu kartu ir žusim, — atsakė jis, kai pašaukiau jį prie savęs. — Budami atskirai, gal bent vienas liksim gyvas.

Tai tardamas, vėl prisiglaudė prie medžio. Staiga sugaudė sviedinį ir nukritęs tarp mūdiejų sprogo. Nuo trenksmo man apsaugo galva ir pajutau belekias oru. Atsitrenkiau žemėn prie kito medžio, kurį nesąmoningai tuoj apglėbiau.

Ausysė spengė, o akysė žaibavo spalvoti taškai. Apalpau.

Atsipeikėjęs žiūri: kepurės ant galvos neturiu, ir visas apibertas žemėmis. Tarp mano ir mano draugo medžių išmūšta didelė duobė, o draugas, kaip gulėjo taip ir tebeguli, tik žemėmis apibertas.

Šuviai pasidarė retesni ir tolimesni. Matyt, Lenkai traukiasi. Pašaukiau savo draugą, bet jis neatsiliepia. "Užmuštas", pamaniau ir nuėjau pažūrėti. Pajudinau — bejausmis. Pačiupinėju pulką — nebeplaka. Jis buvo negyvas.

Aptinku karo turtą

Apgailėjęs draugą, leidauši Motiejūnų kaimo link. Priėjęs skersai kaimo einantį vieškelį į Širvintą, apsižvalgiau kurioje pusėje musiečiai. Kairėje dundėjo mūsų artilerijos šuviai, tat musiečiai pėsatininkai turėjo būti dešinėje. Į tą pusę per kaimą ir leidausi.

Užėjau pas vieną ukininką vandens atsigeri, nes del troškulo ir alkio toliau ir eiti beveik negalėjau. Namai pasirodė tušti. Žiūriu — ant lango stogso lauko telefono aparatas. Pamėginau juo kalbėti, bet niekas neatsiliepė. Tik dabar sugriebiau kad mūsų kareivių buvo nukarpytos telefono vielos. Aparatą, kad juo nepasinaudotų Lenkai, trenkiau į žemę. Aparatas pavirto į skeveldras. Ant sienos pamatėm kebakančią milingą, kuri buvo geresnė už mano, bet netiko del ilgio.

Beeidamas toliau, pamatėm viename kieme stovinčius du gurguolės vežimus. Vežimai buvo be apsaugos. Juose buvo įdėti trys kulkosvaidžiai, šešiolika, kaip paskui suskaičiau, šautuvų, 30 dėžių kovos šovinių, amunicijos ir įvairių knygų su sąrašais. Matyt buta štabo raštinės. Pasiryzau šio turto Lenkams nepalikti, nes, mūsų kariuomenei čia nesant, jis vėl turėjo jiems atitekti.

Pasukiau arklus su vežimais į vieškelį ir, pavargęs vieną arklį į priešakį, antrą pririšęs prie vežimo, leidausi važiuoti Giedraičių link, kur, mano manymu turėjo būti musiečiai.

Važiuoju keliu į kalną. Arkliai saueina, o aš, įtempęs smegenis, galvoju kaip čia padarius kad šio turto neatiduociau Lenkams.

(Bus daugiau)

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisijuntimu \$1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi rūpintis ir vargo su gaminiu valgių, privalo įsigyti šią naudingą knygą.

Reikalaukit Dirvoje

Amerikos Vaikams Lietuviškas ELEMENTORIUS

Kaina su prisijuntimu 50c.

Vaikams tarp 5 ir 10 metų amžiaus.

"Dirvos" Knygynas gavo naujausių, aiškių mažiems vaikams Lietuviškai mokyti Elementorių — SPINDULĖLIS Dalis I — iš kurio su mažą tėvų pagalba jūsų vaikučiai lengvai galės prisimokyti Lietuviškai skaityti ir rašyti. Elementorius gražiai paveiksluotas, kiekvienas vaikas ir mergaitė norės jį vartoti, skaityti ir mokyti.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

(Galima siųsti pašto ženkla po 5c)

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matai ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskričių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

Kaina su prisijuntimu tik \$1.00

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

KELIONĖ I SAN FRANCISCO

K. S. KARPIUS.
Pastabos ir Patyrimai Kelio-
nėje ir San Francisco.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

TUO LAIKU kaip tik buvo pradėjęs prezidentauti Tru-
man, ir iš keleivių teko girdė-
ti įvairių išsireiškimų apie nau-
jajį bei buvusį prezidentą, ve-
lionį Rooseveltą.

Visi reišė džiaugsmo Prez.
Trumano pradėtu pakeitimu
senų kabinetų narių naujais.
Kaip tai ypačiai kaip toli-
muose vakaruose keliaujant
traukiniuose nesimato taip aiš-
kiai keleivių žydų. Amerikie-
čiai kaip įsiklausiau, drąsiai ir
atvirai išsireiškia savo nuomo-
nes ir apie žydus.

AMERIKIEČIAMS kurie la-
biau vartoja savo protą visai
aiškus žydų kenksmingas nu-
sistatymas prieš Amerikos in-
teresus. Keleiviai pasisakė k-
patėmijo tarp žydų kada Roo-
sevelt mirė: jiems tiesiog už-
geso vilties žvaigždė. O ta vil-
tis jų buvo ne tame kiek Roo-
sevelt darė gero šiai šaliai, bet
kiek gelbėjo Sovietams ir kiek
laisvai leido komunistams pa-
čioje Amerikoje veikti prieš
Amerikos interesus.

ŽYDAI ne visi yra priešin-
gi šiai šaliai; kiti ją myli, jos
reikalams dirba, bet dauguma
jų palinkę pasitarnauti sveti-
miams, Rusijai ir komunizmui,
na ir, kaip žinome, jei kas ka-

da prieš žydus iškyla, už vie-
nų jų nuodėmes turi nukentė-
ti visi žydai.

Paveizdan, buvo tokių išsi-
reiškimų kaip kad žydai buvo
skerdžiami Ispanijoje už neiš-
tikimybę tai valstybei kurioje
gyveno; žydai vėliau pergyve-
no pogromus Rusijoje už ne-
ištikimybę valdžiai kuri juos
priglaudė. Žydus' emė perse-
kioti Lenkai ir Vokiečiai del
tulų jų tarnavimo svetimiems
interesus, o tas savaimė už-
traukia bausmę ir ant visos
jų rasės.

Už jų tokį aklą atsidavimą
garbinti Rusiją, pareiškė vie-
nas leitenantas, žydai užtrau-
kia Amerikiečių neapikantą
ant visų savo žmonių, nors ne
visi yra kalti.

Kad ištikro ne visur ir ne
visi žydai yra kalti žinome iš
bolševikų okupacijos Lietuvos:
daugybė žydų taip pat buvo
suipta ir išgabenta į Sibirą
kartu su Lietuviais.

Niekas, sakysime, neapkal-
tintų visų Lietuvos už Lietu-
viškų komunistų kenksmingus
žygius Amerikoje, tačiau žydų
atveju jiems tenka nukentėti
visiems.

APIE SOVIETŲ delegacijos
viešėjimą San Francisco gavau
plačiau patirti iš vienos Rusės
mūsų vagonė. Tas Raudonojo
Kryžiaus atstovas, dėvintis pil-
ną uniformą, iškalbus senas
žmogus, užkalbina visus, ir jis
susipažino su ta Ruse keleive,
apie ką ir man paminėjo. Ma-
nydamas kad ji kokia bolševi-
kė, nei nesirengiau su ja kal-
bėti. Tik vėliau pavakare, kai

tas izdo departamento žmogus
perskaitė Pulk. Petruičio kny-
gą, gavęs vieną knygą atgal,
priėjau ir aš pakalbėti su ta
Ruse. Ji dar jauna moteris,
pasipasakojo jos tėvai gyvena
San Francisco, ji vyksta į New
Yorką pas savo vyrą, laivyno
leitenantą, taipgi Rusą, Ame-
rikoje gimusį. Nors ji, keistai,
dėvėjo raudoną kelionės kos-
tiumą, pasirodė ji yra griežto
prie- komunistinio nusistatymo.

Daviau ir jai paskaityti Pet-
ruičio knygą, ir ji vėliau pa-
tvirtino kad visa tai kaip bol-
ševikai ir savo aukomis elgia-
si yra teisybė.

Išsikalbėjus su ja paaiškėjo
jos šeimos gyvenimo skaudų is-
torija. Jos tėvas, patekęs gy-
venti Sibire, dar caro laikais,
palengva prasigynė, čiotį įsi-
taisė biznelį ir jie gana gražiai
gyveno. Bet po 1917 metų re-
voliucijos, bolševikai juos pa-
skaitė buržuais, viską konfis-
kavo, ir tėvai su mažais vai-
kais tegalėjo išbėgti į Kiniją,
iš kur paskui atvažiojo į Ame-
riką. Jie, tokie būdu, yra iš tų
"baltųjų" Rusų ir prieš komunis-
tus griežtai nusistatę: nepa-
kenčia jų ir visos jų sistemos
kaip ir mes visi kiti kurie apie
komunistus ir jų tvarką žinome
ir kurie nuo jų nukentėjome.

JOS JAUNESNI broliai, pa-
sakojo ji, San Francisco kon-
ferencijos metu ir kitais atve-
jais stengiasi sueti iš Rusijos
atplaukusius Sovietų laivų ju-
rininkus, pasiūpinėti ir pa-
erzinti juos.

Jeigu atsakys kad iš konsu-
lato tai galima kiek pasikalbė-
ti, nes San Francisco yra so-
vietų konsulas ir jame visi
yra Maskvos ištikimi tarnau-
tojai. Jeigu ne iš konsulato,
aišku, kalbintojas tuoj nesusi-
griebs pasakyti kad iš konsu-
lato, ir bolševikai jureiviai la-
bai staigiai nuo tokių prasiša-
lina, nesileidami į jokias kal-
bas.

APIE SOVIETŲ laivą, ku-
riuo atvežta sovietų delegacijai
vodka, mergos ir kitos reikme-
nys, jos broliai patyrė štai ką:
To laivo paprasti jureiviai bu-
vo kiek laisvesni, ar tik jie pa-
taikė ant drąsesnių, ir šie lei-
dosi kiek daugiau kalbėti. Gal
but jų tikslas buvo net pasigir-
ti ir pasididžiuoti tuo laivu ir
jo tvarka.

Bolševikai jureiviai pasipa-
sakojo kad jie atgabėję viso-
kių gerybių į Ameriką, kokių
čia nėra ir ko turinti tik So-
vietų Sąjunga....

"Ar jūs turit laive kokius
šokus, ar pasišokat kada?" —
paklausė tos Rusės broliai bol-
ševikų jureivių.

"Taip!" atsakė jie pasidi-
džiudami. "Laivas atsivežė ir
savo orkestrą, ir mūsų oficie-
riai dažnai turi balius ir šo-
kius!" Taigi, tik oficieriai, o
tie nabagai jureiviai tik isto-
lo mato kaip jų vyresnieji puo-
tauja ir linksmas....

Šis bolševikų jureivių džiau-
gsmas primena seną Rusišką
pasakaitę kaip bernas matė sa-
vo poną skaniai valgant kep-
tas žąsies kulšis, ir jis gyrėsi
savo draugams "kokios ska-
nios tos kulšytės...."

Kitas bernas paklausė, ar tu
jas svalgėi kad taip džiaugiesi?

Tas atsakė: "Ne, pats ne-
valgiau, bet mažiau kaip mano
ponas net pirštus aplaidyda-
mas jas valgė...."

TIE SOVIETŲ bernai taipgi
su nepasitikejimu atsilėpė į
San Francisco krautuvų lan-
guose išdėtas prekes, jų gau-
sybė ir puošnumą.

Kada tie vaikinai prisiminė
jiems apie visko turėjimą čia
Amerikoje ir galėjimą pirkti
kiek tik nori, bolševikų laivų
vyrų sakė, jie netiki, nes Ame-
rikoje visko taip stoka kad ga-
lima pirkti tik su kortelėmis,
o tie langai išpušti tik tyčio-
mis, pasirodymui svetimų ša-
lių svečiams buk čia visko tu-
rima....

Pradėjus juos įtikinti kad

Gavo Balną Mikados Baltam Arkliui

Amerikos karo laivyno admirolas Halsey (jo atvaizdas
rate) kartą išsireiškė kad biagus Japonų sumuštį jis jos Ja-
ponų imderatoriaus baltu arkliu Tokyo gatvėmis, kurai bai-
giantis Reno miesto, Nevada, komercijos rumai padirbino
sidabru apvedžiotą puikų balną, \$2,000 vertės, ir padovanojo
tam admirolui. Reikia dabar tik nuvykti į Tokyo ir pasiimti
imperatoriaus baltą arkli.

ma, negali, bet, sako, prisitaiko
prieiti prie bureliais vaikščio-
jančių paprastų sovietų jurei-
vių ir ima juos kalbinti.

Visiems Amerikoje išlipu-
siams ir į kraštą paleidžia-
miems patikimiems vyrams
yra griežtas įsakymas tuojuo
paklausti juos užkalbinančio,
kad ir Rusišką kalbą, "Ar jus
esat iš konsulato?"

Jeigu atsakys kad iš konsu-
lato tai galima kiek pasikalbė-
ti, nes San Francisco yra so-
vietų konsulas ir jame visi
yra Maskvos ištikimi tarnau-
tojai. Jeigu ne iš konsulato,
aišku, kalbintojas tuoj nesusi-
griebs pasakyti kad iš konsu-
lato, ir bolševikai jureiviai la-
bai staigiai nuo tokių prasiša-
lina, nesileidami į jokias kal-
bas.

APIE SOVIETŲ laivą, ku-
riuo atvežta sovietų delegacijai
vodka, mergos ir kitos reikme-
nys, jos broliai patyrė štai ką:
To laivo paprasti jureiviai bu-
vo kiek laisvesni, ar tik jie pa-
taikė ant drąsesnių, ir šie lei-
dosi kiek daugiau kalbėti. Gal
but jų tikslas buvo net pasigir-
ti ir pasididžiuoti tuo laivu ir
jo tvarka.

Bolševikai jureiviai pasipa-
sakojo kad jie atgabėję viso-
kių gerybių į Ameriką, kokių
čia nėra ir ko turinti tik So-
vietų Sąjunga....

"Ar jūs turit laive kokius
šokus, ar pasišokat kada?" —
paklausė tos Rusės broliai bol-
ševikų jureivių.

"Taip!" atsakė jie pasidi-
džiudami. "Laivas atsivežė ir
savo orkestrą, ir mūsų oficie-
riai dažnai turi balius ir šo-
kius!" Taigi, tik oficieriai, o
tie nabagai jureiviai tik isto-
lo mato kaip jų vyresnieji puo-
tauja ir linksmas....

Šis bolševikų jureivių džiau-
gsmas primena seną Rusišką
pasakaitę kaip bernas matė sa-
vo poną skaniai valgant kep-
tas žąsies kulšis, ir jis gyrėsi
savo draugams "kokios ska-
nios tos kulšytės...."

Kitas bernas paklausė, ar tu
jas svalgėi kad taip džiaugiesi?

Tas atsakė: "Ne, pats ne-
valgiau, bet mažiau kaip mano
ponas net pirštus aplaidyda-
mas jas valgė...."

TIE SOVIETŲ bernai taipgi
su nepasitikejimu atsilėpė į
San Francisco krautuvų lan-
guose išdėtas prekes, jų gau-
sybė ir puošnumą.

Kada tie vaikinai prisiminė
jiems apie visko turėjimą čia
Amerikoje ir galėjimą pirkti
kiek tik nori, bolševikų laivų
vyrų sakė, jie netiki, nes Ame-
rikoje visko taip stoka kad ga-
lima pirkti tik su kortelėmis,
o tie langai išpušti tik tyčio-
mis, pasirodymui svetimų ša-
lių svečiams buk čia visko tu-
rima....

Pradėjus juos įtikinti kad

Sveikata yra Žmogaus Brangiausias Turtas

INDIJONŲ ARBATŽOLĖS
Kaina 50c. 3 Baksai už \$1.00.
Pasarga: Su orderiu malonėkit ir
pinigus pristatyti, nes kitaip orderis
nebūs išpildytas.

Reikalaujam agentų pardavinėti
mūsų arbatą:
Stebėtina gelbsti nuo prasto vi-
durių virškinimo, užkietėjimo, vidu-
rių katarr, kepenų sustingimo; valo
nevarų kraują, gydo odos ligas,
inkstų negalavimą ir moterų bėdas.

Kaip pagaminti: Pasėn kvortos
verdant vandens įdėk pusę puodo-
ko arbatžolių. Kai ataus, nukošk,
įdėk medaus ar cukraus ir įalkyk
šaltai.

Kaip vartoti. Pradėk gerti nuo
mažo stiklučio iki kavos puoduko
kas rytas prieš valgymą ir vakare
einant gulėti, du kartus į dieną.

Perkant žolių mišinį, visada pra-
šyk FLORAL HERBS, o gausi ge-
raus.

FLORAL HERB CO.
Dept. 7
BOX 305 CLINTON, IND.

Tėvo ir Motinos Mirties Atminčiai

(Tėvo 10 metai, Motinos 5 metai mirties. Jie abu pašildoti
mūsų parapijos Kupiškio kapinėse, Lietuvoje.)

Išėkis, Tėveli, miela Matute,
Tegul jums kupuoja raiboji gegutė —
Aukštame kalnelyj, šalyje miškelio,
Tarp kryžių, kryželių ten prie ežerėlio.
Už juo sielas meldžiuosi širdyje;
Atsiminės kalbu Sveika Marija —
Užu matutę, tėvelį brangų —
Tegul jiems Dievas suteikia dangų....

Cleveland, Ohio, Rugpj. 19, 1945.

JONAS ALEKNA.

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY Co's BASEMENT

Berņiukams ir Mokiniam

Ilgieji Siutai

Gražių Rudeninių Stylių!

13.95

Vienelių priešakių modeliai, švel-
nių, gerai dėvėjimų medžiagų.
Naujų bryžių ir languočių mierose
8 iki 16 berņiukams.

Mažiems
Berņiukams

Corduroy Overalls

Vienodų spalvų žalių, mėlynų, ma-
roon arba rudų pinwale corduroy
per pečius užsegamos overalls mierose
4 iki 12 berņiukams.

2.99

Berņiukams tvirtos Corduroy Kel-
naitės, mieros
8 iki 14 3.95

Berņiukams Ilgos Mokyklai Kelnės
mieros 8 iki 18 3.95

GERI IR PRAKTISKI AVALAI MOKYKLON EITI
IR RUDENIUI VAIKUCIAMS IR MERGAITĖMS!

2.49 iki 4.00

Sie avalai yra tvirti ir gero darbo—padaryti ak-
tyviam vaikams! Yra kelių pavyzdžių... moc-
casins ir oxfords mokyklon eiti... parėdai žiban-
čios oros ir rudi arba balti ankšti batukai kudi-
kams! Mieros 3 iki 5, 5½ iki 8, 8½ iki 11 ir
12 iki 3.

Atsineškit Savo Ration Book No. 3

KARO METU KAINŲ pakilimas buvo priežas-
timi pragyvenimo PAKILIMO 28 nuosimčiais
Clevelando srityje nuo 1939 metų, kaip parodo
U. S. Bureau of Labor Statistikos.

Tačiau, nežiurint beveik visko didelio pabrang-
gimo, vidutiniai kaina už elektrą teikiama na-
mų vartojimui The Electric Illuminating Com-
pany NUPIGO 14 nuosimčių per tą patį lai-
kotarp.

Ši kaina yra žemiausia visoje Companijos 53
metų istorijoje.... ir vis dar eina žemyn!

Kuomet planuosit savo pokarinį namą, atsi-
minkit, juo daugiau elektrai pavesit jums dirb-
ti tuo mažesnė bus jos vieneto kaina.

Atminkit, taipgi, kad elektriški padargai už-
simoka patys už save keleriopai.... ir sutaupo
jums darlą ir rūpestį, taipgi laiką ir pinigus.
Todel, planuokit pasidaryti savo namą moder-
nišku Vienos-Elektros Namu!

The Illuminating Company

ELEKTRA • PIGI • PATIKIMA • VISADA GATAVA JUMS PATARNAUTI

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

DARBU KLAUSIMAS
KARUI PASIBAIGUS

Clevelande liko be darbo del karo pasibaigimo apie 25,000 darbininkų. Dabar jau U. S. Employment Service turi reikalavimų apie 9,300 darbininkų j tam tikrus specialius darbus ir patarnavimo įstaigas, kur reikalinga šio karo išsilavinimo.

Be darbo likę darbininkai kas savaitę tukstanciais kreipiasi į Ohio darbininkų atlyginimo biurą gauti savo bedarbės atlyginimą. Su Spalio 15 diena, savaitinis bedarbės atlyginimas bus \$21 savaitėje, dabar mokama tik \$16 savaitėje.

Reikalaujami atlyginimo turi užsiregistruoti ir darbei, kitaip atlyginimo negaus. Mat, kiti gali išsivaduoti už \$21 savaitėje be darbo gyventi.

Atlyginimas mokės per nustatytą keliolikos savaitių laiką ir paskui vėl išsibaigs. Darbininkas turės imti jam pasiūlytą darbą, arba netekti atlyginimo.

Ohio valstijoje bendrai pamus liko be darbu apie 200,000 darbininkų.

Daug iš jų yra iš kitur atvažiavę, kiti šiaip dirbę nors jiems nereikia dirbti, dalis iš jų yra moterys kurios galės apsieiti be darbo.

Daug darbininkų grįš dirbti į ukes, iš kurių atėjo į miestus dirbti fabrikuose.

Keliose dirbtuvėse jau kilo streikai, Lincoln Electric Co. darbininkams pakelta algos.

Miestas ir Valstija
Rupinasi Darbais

Miesto valdyba, ir Gubernatorius Lausche tariasi su darbo unijų vadais ir su dirbtuvių savininkais darbų sutvarkymo reikalais.

Valstija ir miestai pradės tam tikrus savo darbus kurių per karo bėgį negalėjo atlikti. Tas paims daug darbininkų.

Tuo tarpu, dirbtuvės persikeis į taikos meto reikmenų gamybą, darbininkus šauks atgal.

Clevelando Chamber of Commerce užgryš \$21,000,000 programą didinti ir statymui Clevelande lėktuvams stotiai.

Bus išleista 10 milijonų dolarių dabartinės Miesto Orlaivių stoties pletimui.

Kitas 10 milijonų dolarių paskirta statymui naujos orlaiviams stoties rytiniame miesto krašte.

Paežeryje pačiame mieste irgi bus statoma orlaiviams stotis, iš kurios bus lėktuvais pergabenami pasazieriai į didžiąsias stotis. Dabar, paveizdant, užmiestyje esančią orlaivių stotį pasiekti ima apie valanda laiko automobiliais.

Miesto Ligoninės gerinimo darbam skirta apie \$1,750,000.

Fisher Body pradeda dirbti automobilių viršus, kaip dirbdavo prieš karą.

Gub. Lausche įsakė su Rugšėjo 15 diena grąžinti Ohio darbuose moterims ir jaunamėčiams sutrumpintas darbo valandas. Ilgiausia ką galima dirbtuvėse dirbti yra 45 valandos savaitėje ir 48 valandos krautuvėse ir panašiose įstaigose.

Tuoj Pasirodys Nauji
Gatvekariai

Clevelando suglęę seni gatvekariai tuoj gaus sau pavaduotus — miesto gatvekarių valdyba praneša kad trumpu laiku, bėgyje poros mėnesių, gatvėse pradės pasirodyti nauji gatvekariai. Jų pirmiausia bus gauta 50, naujos mados, tykliai važiuojančių.

Taipgi, bėgyje keturių mėnesių, gatvėse bus apie 100 naujų pasazierinių busų, kurie užims vietas senų, nusidėvėjusių.

Miesto susisiekimo sistemoje bus padaryta virš 5 milijonų dolarių pokarinių pagerinimų 12 mėnesių bėgyje.

Kiek Did. Clevelando
Lietuvių Tarnauja
Kariuomenėje

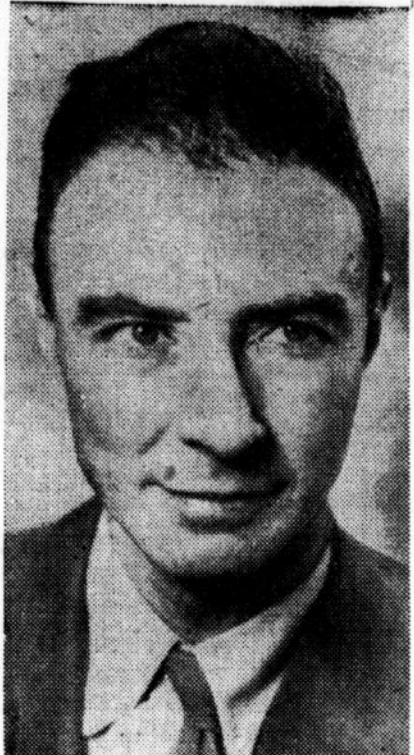
(Ar jūsų sunaus ar dukters vardas jau pridurtas American Lithuanian War Activity Komitetui? Priduokit šiuo adresu):

Jurgis K. Venslovas,
1267 E. 82nd St. CE 4565

Clevelandiečiai Lietuviai militarinėje tarnyboje:

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Skodis Elizabeth, Savickas Kastartas, Samas Vytautas, Samas Juozas, Saukiavičius Juozas, Saukiavičius Edvardas, Saukiavičius Jurgis, Staple Edmundas, Sakenis Edvardas, Samson Juozas, Samson Albertas, Skupas Algirdas, Skupas Ernest, Serksnis Vincas, Serksnis Carl, Serksnis Edvardas, Serksnis Juozas, Sankal Jonas, Skrebusas Juozas, Skrebusas Povilas, Skrebusas Stasys, Sukys Jurgis, Sukys Edvardas, Seštokas Jonas, Sheppard Kazys, Stepsis Petras, Skirbenta Albertas, Sliokaitis Juozas, Sliokaitis Mary, Sliokaitis Antanas, Sharkus Jurgis, Sharkus Robert, Sharkus Edvardas, Slinkas Jonas, Slinkas Antanas, Samolis Pranas, Svetkauskas Antanas, Svetkauskas Ignas, Svetkauskas V. V., Savickas Max, Savickas Bernard, Simkus Vladas, Simkus Pranas, Simkus Antanas, Sukys Vitus, Sukys Julius, Sereika Pranas, Stelmokas Vincas, Spautin Leonardas, Spautin Edvardas, Spautin Albertas, Saimanis Jonas, Saimanis Juozas, Saimanis Vincas, Sumskis Vincas, Sumskis Povilas, Sumskis Edvardas, Sumskis Jonas,

Atominės Bombos
Ekspertas

D-rui J. Robert Oppenheimer, Californijos Universiteto fizicistui, priskiriama kreditas už atsiekimą pakinkyti atominės energijos karo reikalams. Jis dirbo su eile kitų Amerikos mokslininkų iki ištobulino atominę bombą.

SAUGOKIT GYVASTI
NAMIE

Karo pabaiga atėjo ir už tai mes esam labai dėkingi. Tačiau karo baigimas užjuriuose užkrauna mums naujas atsakomybes namie. Clevelando Policijos Departmentas neatliktų savo pareigos visuomenę jeigu neprimintų publikai apie naujas trafiko problemas kurios atsiranda su panaikimu gasolino racionavimo.

Beveik po nakčiai trafiko judėjimas mieste pasoko dvigubai. Karo sąlygos sutvėrė tukstancius naujų važinėtojų. Daugybė asmenų, geri važinėtojai praityje, dalinai nustojo savo sumanymo delei susijaudinimų paeinančių nuo karo. Seni automobiliai ir prasti stabdžiai taip pat yra paprastas dalykas.

Tas viskas yra tai blogi apsiereiskimai trafiko nelaimėms ateityje. Ik išiol trafiko nelaimės šmet paėmė 57 gyvatis—berekalingai. Atsarga iš važiuotojų ir iš pėkščiujų pusės galėjo visų tų nelaimių išvengti.

Neužmirškime kad 35 mylios į valandą važinėjimo yra geras ratų padangų taupymo nusistatymas ir — kas svarbiausia — tai kad tik tokiu greičiu pavelijama per miestą važiuoti. Cleveland Police Dept.

SVEČIAI

Pereitą savaitę lankėsi Zenonas Noreika, iš Cicero, Ill., ponas savo brolių, gyvenančių Clevelande, Joną Norėiką, ir Aleką Banį. Jie visi trys yra Tverių parapijos, Zemaitijoje; A. Banys iš pačių Tverių, Noreiką iš artimo sodžiaus. Lietuvoje jie buvo geri pažystami.

Zenonas Noreika lankėsi pas savo seserį, Zofiją Normantienę, Niagara Falls, N. Y., iš ten atvyko į Clevelandą. Čia aplankė Lietuvių Darželį, atsilankė Dirvos redakcijoje. A. Banys išrašė svečiui Dirvą visam metui.

Broliai Noreikai kartu atvažiavo iš Lietuvos 1909 metais ir per eilę metų gyveno Niagara Falls, N. Y.

PARSIDUODA NAMAS

12 kambarių, 3 garažai, visas moderniškai įrengtas ir išnuomotas. Parsiduos žemiau jo vertės, naštė turi parduoti šį puikų namą. Matykit (34) Mrs. Vacha, 6203 Broadway.

Wilkels Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ
PATARNAVIMAS

6202 Superior Ave.

HEnderson 9292

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

MINISTER INSISTS THAT LITHUANIA
IS NOT PART OF SOVIET UNION

(Washington Evening Star,
August 12, 1945)

To the Editor of The Star:

For the sake of accuracy, and to avoid any misrepresentation of my conversation with your correspondent, Mr. Joseph H. Baird, partially related by him in The Star of August 5, 1945, I wish to correct at least two instances where the reader might conceive a somewhat distorted impression.

I was quoted as saying, "I still believe that some change in the status of my country may be worked out at the peace conference." The word "satisfactory" instead of "some" should have been used, as Mr. Baird, in summarizing my oral statement, had referred to it: "a satisfactory settlement of their status might be worked out at the final peace conference."

Secondly, there was no mention of the fact that huge numbers of Lithuanian families were forced to abandon their homes and to flee for safety not only to Sweden but mainly to nearby East Prussia regardless of the hostility of German officials there, for there was no other place to go, and because they did not wish to be enslaved by the "liberator". There are reports that about 400,000 persons have been uprooted by the terrific Soviet-Nazi clash in Lithuania in the autumn of 1944. This fact alone indicates a major disaster that has befallen a small nation of four million. About half of all displaced Lithuanians is now under Soviet dictatorial rule while the other half has entered the jurisdiction of the democratic Powers in Western Europe.

A battleground of war and a victim of double aggression, Lithuania cries out for justice though her voice cannot be heard aloud. The Lithuanian nation simply refuses to accept the theory (see editorial Russia and the Baltic in The Star of August 4, 1945) that "Russia's acquisition of the northern portion of East Prussia likewise implies Anglo-American acquiescence in the Russian contention that Lithuania is organically part of the Soviet Union".

As for your statement that the Baltic States were declared incorporated into the Soviet Union during the period of Russo-German accord, it appears incomplete without the mention that this "declared incorporation" was in fact an arbitrary act of annexation as a consequence of unprovoked aggression by the Soviets against Lithuania on June 15, 1940, in violation of valid international treaties. Moreover, this "declared incorporation"

was based on mock elections which were forced upon the people by the commissars, and which were controlled by the Soviet secret police featuring a single communist hand-picked ballot while the entire country was heavily occupied by Soviet troops. Obviously such "elections" revealed only the desires of the invader and not the will of the Lithuanian nation.

Because of the obvious injustice and of protests against such high-handed tactics, the statement on behalf of the American Government was issued on July 23, 1940. It reads in part:

"During these past few days the devious processes whereunder the political independence and territorial integrity of the three small Baltic republics — Estonia, Latvia and Lithuania — were to be deliberately annihilated by one of their more powerful neighbors, have been rapidly drawing to their conclusion."

"The people of the United States are opposed to predatory activities no matter whether they are carried on by the use of force or by the threat of force. They are likewise opposed to any form of intervention on the part of one state, however powerful, in the domestic concerns of any other sovereign state, however weak."

"The United States will continue to stand by these principles..."

The declaration, overwhelmingly saluted by the American press, was a clear rebuke to such unilateral act of Soviet dictatorship. On this declaration rests the policy of the non-recognition of the annexation of the Baltic States, and it is evidenced by the continued recognition of the Baltic Legations (which represent not "exile regimes", but are legal representatives of their constitutional authorities of their respective countries. There is nothing anomalous about it, for it is expression of American fair play and the democratic idealism.

Therefore, the editorial's presumption that "both Washington and London will soon end and this diplomatic anomaly in accordance with Russian desires", appears too drastic.

AMERICAN HEROES

by WOODY COWAN

INVESTING in War Bonds with their increase in value each year judged against the courage of Lt. J. L. Knight, Weatherford, Texas, 124th Cavalry Reg., seems insignificant, but it helps supply our fighters with weapons. Facing heavily defended Jap positions on the Burma road, Lt. Knight led his men through dense jungle and secured their objective. Reconnoitering the area, he found himself in a horseshoe formation of concealed Jap pillboxes and threw grenades, destroying four. Wounded, he saw that those in his command were protected until he died. A medal of honor was awarded Lt. Knight posthumously.

U. S. Treasury Department

tic and unfair not only to Lithuania's rights but also to American political philosophy, for peace can best be served by making the small nations happy and content, and not by inflicting upon them sufferings or even by driving them out of existence.

P. ZADEIKIS,
Minister of Lithuania.
Washington, D. C.
August 10, 1945.

IŠTIKUS GAISRO
NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raudondai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, del apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS
609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAin 1773.

MONCRIEF Pardavėjai

Telefonuokit Savo MONCRIEF Pardavėjui

Teikla Jums PILNIAUSI Šildymo Patarnavimą

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Savings Bld.

QFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

IMMEDIATE
APPRAISAL AND
QUICK ACTION
ON
FIRST MORTGAGE
LOANS

Wilkels Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ
PATARNAVIMAS

6202 Superior Ave.

HEnderson 9292

Galutinis kvietimas

GALUTINIS NUPIGINIMAS
VYRAMS ir VAIKINAMS

Vasarinės Skrybelės

1/2 KAINOS

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakaraus

Prie to mes Duodam ir Iškeičiam EAGLE STAMPS

Della C. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI. Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street

LIETUVIŠKA UŽEIGA

ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta sueti savo senus pažystamus ir draugus.

Eleanor ir Anthony Budas
Savininkai (20)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėlidienais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-

RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiuojantį Lietuviai

Helen Urbšaitis Helen Dunbas

Savininkės